

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 forint).
Egyes szám Budapestben 8, vidéken 10 fillér.

A magyar békebíró.

Irta: *Éhen Gyula* országgyűlési képviselő.

Budapest, november 2.

Az államok jogéletének kritikai méltatásánál és az azokban létező jogi állapotok szemléleténél két lényeges momentum köti le figyelmünket. Egyik az igazságszolgáltatás; másik pedig a közigazgatás.

Felette fontos mind a kettő. Épp azon okból a mindkettőhöz kötött várakozás és siker mulhatatlanul megköveteli, hogy egymást le ne nyűgözzék; egymás terhére ne váljanak, hanem külön-külön teljesítsék az állami élet életerős fejlődésére irányuló feladataikat.

Abban a nagy és hatalmas, de közintézményeiben rendszerint lekicsinyített Oroszországban Nagy Katalin császárnőnek már az 1776. évi november hó 7. napján kibocsátott törvénye kimondta, hogy a törvénykezés a közigazgatástól elválasztassék. Nálunk pedig még csak „A bírói hatalom gyakorlásáról” alkotott 1869. évi IV. t.-c. 1. §-a mondta ki, hogy: „Az igazságszolgáltatás a közigazgatástól elkülönítettik.”

E nagyjelentőségű elv a maga lényegében tehát azt jelenti, hogy az igazságszolgáltatás gyűjtőfogalma alá eső minden jogvitának elbírálása és jogérvényes eldöntése egyedül és kizárólag a bírói hatalommal felruházott állami közegek által gyakorlandó és mint ilyen a közigazgatás keretéből teljesen elvonnandó.

Nem tagadható, hogy a fentidézett nagy elvnek gyakorlati megvalósítása óta igazságszolgáltatásunk terén óriási fejlődés és haladás mutatkozik. Amde ugye hiánya a mélyreható elv végrehajtásának az, hogy tisztán igazságszolgáltatási elbánás alá tartozó ügyek most is a közigazgatási közegek eljárása és kezelése alatt állanak; holott ilyen kétlakísá-

got a fentebb kifejezett nagy elvnek sem etikai, sem gyakorlati jelentősége meg nem enged.

A gyámsági ügyekről mint tisztán perenkívüli jogszolgáltatást involváló eljárásról ezuttal nem szólnunk. De rámutatunk első sorban a községi bírások tárgyat képező kisebb polgári ügyek ellátására, másodsorban pedig a rendőrbírások alá tartozó ügyekben való eljárásra.

Igaz ugyan, hogy ugy a bagatell-eljárás, mint a rendőrbírások az igazságszolgáltatásnak formailag oly alacsony rétegében mozog, hogy azok a bírói eljárás rendes kereteibe bele nem illeszthetők. De lényegében véve azokra nézve, kiket mindkét eljárás közvetlenül érdekel, éppen nem lehet közömbös, hogy ügyeiknek pontos, lelkiismeretes és mindenekfelett szakszerű ellátása oly erőkre bízassék, kiknek személyes közreműködésében kellő megnyugvást is találunk.

Mit tapasztalunk manapság? Azt, hogy a városok tulajdon részében a rendőrbíróságot a bírói minősítés mértékén mélyen alul álló közegek gyakorolják; a községi bírások sorsa pedig kis- és nagyközségekben az irni és olvasni alig tudó községbíróra; városokban pedig vagy a közigazgatás sokoldalú teendőivel elhalmozott polgármesterre, vagy pedig az anyagi jog ismeretében nem eléggé járatos egyéb hatósági közegekre van bízva.

Pedig azokban a 40 koronáig terjedő kisebb polgári perekben sokszor a jogi kérdéseknek egész raja táruul a községbíró elé; melyekben nem annyira a felhívott vagy előállított bizonyítékok, mint inkább a jogi álláspontnak jogelvek szerint való helyes és szigorú mérlegelése alapján döndendő el a per vitája. Tovább menve: ily kisebb követelések keletkezésakor való biztosítása tekintetében követett eljárás sohasem oly óvatos és körültekintő, mint amely gondosságot a nagyobb összegek hitelezésénél tapasztalunk. És mert arra a

szegénysorsu polgárra nézve a 40 koronáig terjedő követelése sokkal jelentékenyebb és elvesztése sokkal érzékenyebb, mint a dúsgazdagnak tán 1000 koronányi követelése: ezek folytán kiváló fontossággal bír, hogy bagatell-ügyekben a teljes bizalom fogalmát kimerítő erők gyakorolják a bírói hatalmat.

De másrésről kétségbevonhatatlan előny hárulna a rendőrkihágási ügyekben terhelte egyénekre is, ha a terhükre kibocsátott büntetőparancs, vagy a rájuk nézve tán nagy fontossággal bíró egyéb ügyek tekintetében, képzettség és tudás dolgában erre minősített egyének szolgáltatnák ki az igazságot.

Az 1869. évi IV. törvény cikk 1. §-ának teljes végrehajtása tehát azt követeli, hogy az átruházott hatáskörben teljesített ezen bírói funkciók a közigazgatás hatásköréből elvonásának és bizassék e kettős feladatnak szakszerű és pontos teljesítése a városokban felállítandó „békebíró“-ra; vagyis oly egyénre, ki vagy ügyvédi oklevél, vagy bírói minősítés birtokában, megfelelő helyi ismerettel, kellő garanciát nyújt arra nézve, hogy a modern jogi tudományak és hívatásának színvonalára emelkedve, közmelegnyugvást biztosító módon tud és akar eljárni a hatáskörébe utalt bírói teendők ellátásában.

Az angol békebíró és a francia békéltetőbíró hozzávetőleges összetételéből kialakított ezen intézmény hatásköre még kibővítendő volna a bajor városrendezési törvény 144. cikkelyében statuált amaz üdvös közvetítési feladattal, mely szerint a békebírónak jogában állana a város lakosai között támadt vitás kérdéseket, ezek szubstrátumára való tekintet nélkül, az ügyvédi segély kizárásával, békés kiegyezés útján, jogérvényes ítélet erejével rendezni.

Egylőre csupán a városokban szervezendő „magyar békebíró“-i intézményt ily feladatokkal és minősítéssel rendszeresítvén, a többször hivatkozott törvényt szakaszban kifeje-

TÁRCA

Ideálok.

(Regény, írta Beck Lajos Budapest, Singer és Wolfner kiadása. Ára 4 korona.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Tulajdonképpen a vonal fölött volna a helye mindannak, amit erről a könyvről elmondani akarunk, annyira a publicisztika körébe vágnak tárgya s vonatkozásai egyaránt. Sőt maga a könyv is inkább publicisztikai munka — annyira dominál benne a didaktikus elem — s annyira mélyen belevág a mai napi nemzeti- és társadalom-politika legkényesebb kérdéseibe. Aztán meg előadási módja is inkább valamely lendületes szónok ékes dialektikájára, mint a belletrista színes, leíró és apróra részletező tollára vall, úgy, hogy első pillanatra igazán kétségünk támad: vajjon helyesen tette-e a szerző, hogy gondolatait — tegyük mindjárt hozzá: új, eredeti és értékes gondolatait — regény formájában közölte velünk? De végére érve a vasos kötetnek, belátjuk, mily jól ismeri a szerző a magyar olvasóközönséget. Azokat a keserű pillanatokat, melyeket igazságok alakjában oly önérzetes bátorsággal adogat be nekünk a *regényíró*, a fontoskodóbb politikustól még kevésbé vettük volna be, mint így, a szépirás mézével bevonva s a könyvnek olvasóközönsége is szűkebb körre szorult volna úgy, mint ebben a formában. Az *Ideálok* szerzője pedig — maga is a legjava — idealisták közül való — önmagát tagadná meg, ha nem igyekeznék minden erejével, hogy eszméi a legszélesebb körökben tért hódítsanak — még a népszerűtlenség árán is.

Mert — mondjuk ki nyíltan — ez a könyv nem született arra, hogy népszerűvé váljék. Hálálatlan feladat az is, egy irányban ellentétes álláspontra helyezkedni a közfelfogással, de fellelé is, lefelé is, jobbra és balra egyaránt fájóan kellemetlen igazságokat mondogatni, ez valóban nem irigylésreméltó feladat.

És mégis az. Az a maroknyi csapat, mely Magyarországon az igazságnak oly fanatikus szeretetével küzd társadalmi és politikai nyavalyáink ellen, a becsületessé kötelező teljesítésének tiszta öntudatában bizonyára boldogabb, mint azok, kik a hatalom diadalmezejének kerekébe kapaszkodva eltűrik a reakció fröcsöcsét sarat is, csak-hogy e szeker segítségével előbbre mehessenek. Ennek a maroknyi csapatnak — ha nélkülözések, küzdelem és ezer lemondás árán szerzik is meg maguknak — legalább sohasem futja be a creat a megalázódás szegényperjára; ezek nem ismerik a megalkuvás keserűségét; ezek szabadok, önállóak, függetlenek, boldogok és — „bolondok”, irodalmi nyelven: idealisták.

Ilyen irigylésreméltó, boldog bolondok a hősei ennek a könyvnek is. Azaz, hogy csak részben ilyenek, mert a szerző ügyesen csoportosítja körük azokat is, akik nálunk a demokratikus egyenlőség és a haladás jegyében munkálkodó liberális *ellen* küzdenek. Ennek a küzdelemnek tüzből igen érdekes relief kovásolódik ki: a magyar társadalomban jelenleg felszínre levő társadalmi és politikai áramlatoknak reliefje.

Tudjuk, hogy ebben a társadalomban is, mint mindegyikben, ideális és hétköznapi törekvések kerülnek egymással szembe. De az idealisták meg nem valósíthatók, mert az ideálok gyenge kis lélekvesztője hajótörést szenved az élet ezer akadályán.

Ezt a keserű valóságot kapjuk a regény meséjében is. A politikai hőse: *Tary*, képviselő, aki pártot alakít, hogy európaibb, demokratikusabb és altruisztikusabb alapra fektesse az ország kormányzatát. Ezt a gyönyörű hevületű idealistát a döntő pillanatban hagyja cserben a pártja, úgy, hogy politikai eszméi meg nem valósulhatnak; ehhez járul, hogy bukása teljes legyen, szerelmi tragédiája, mely ugyancsak a materializmus brutális győzelme a tiszta idealizmus s mely politikai álmait mellett szerelmi álmait is szíjjeltépi. Miként *Tary*, úgy nem érheti el eszméi diadalát a másik hős: *Voigt* sem, aki viszont egy egységes, egységesen küzdő társadalomról álmodik, melyben a mai faji, felekezeti és társadalmi ellentétek már elsimultak. De azok, kiket ő erre az összeforrasztó, egybeolvasztó munkára társakul maga melé választ, *Abonyiék*, még a mai, forrásban lévő, átmeneti társadalom emberei, akik nem alkalmasak *Voigt* nagy céljait megvalósítani. Így ők — akik bár jobbízűsek a többieknel, de csak mármórlolnapra akarnak gondoskodni és csak megúrók, messzebbre, a jövőbe azonban nem látunk — nem is hősei a könyvnek, csak epizódelalakjai. Mint ilyenek azonban briliánsul megrajzolt alakok, a legjobbak tán az összes alakok közül. A *Tary* és *Voigt*hoz hasonló idealistákat — fájdalom — keveset ismerünk, de az *Abonyiék* típusát ott álálkodik körülöttünk ezer példányban s minden társaságban. S az *Abonyiék* még a java; ők csak gyávák, ismerünk mi öböl a fajtól rosszabb példányokat is.

Igen, ezeket jól ismerjük, ezeket a maguk céljait szolgáló apostolokat. Akik harca kelnek az egész társadalom ellen, az erkölcsi világrand szuverén megvételevel, lerombolják a régi oltárképeket, anélkül, hogy tudnák, mit állítanak he-

zett nagyjelentőségű elvnek szerzünk teljes fogamatot egyrészt; másrészt pedig a bagatell-pereknek és a rendőrbíráskodási ügyeknek sorsát teljesen szakavatott kezekbe tesszük le.

A város lakosai közt támadt jogviták békes kiegyenlítésének lehetőségével pedig nemcsak az érdekelteket óvjuk meg ténylegesen tartó költséges perekétől és ezek keserű következményeitől, hanem kevesbitjük a rendes bíróságok teendőit is; minél fogva ugy anyagi, mint etikai tekintetben hasznos szolgálatot teszünk a városokban teljesítendő jogszolgáltatás fontos feladatainak.

A gyakorlati élet tapasztalatai nyomán bátran állíthatjuk, hogy ezen átruházott hatáskörben teljesített, tisztán igazságszolgáltatási funkcióknak a „békebíró“ hatáskörébe való átutalása a városokhoz közegek létszámának tetemes kevesbitését vonja maga után; minek eredménye az lesz, hogy ugyanazon költséggel sokkal gyorsabb, biztosabb és mindenestre nagyobb megnyugvást keltő bírói eljárás garanciáját fogjuk nyerni a békebírói intézményben; különösen még akkor, ha a főesküvel való bizonyításnak megengedésével a tetemes költséggel járó felelősség is kizártnak a kisebb polgári peres ügyekben.

A jogszolgáltatás terén tapasztalt és a tökéletesség eszményének megközelítésére irányított kísérletezések között a békebírói intézmény létesítése volna tán az egyik leg-sikerültebb bírói szerv, mely ha csakugyan beváltaná a hozzá fűzött reményeket, a gyakorlati tapasztalás a közigazgatási járássok és a községi körök reformjának keresztülvitelénél is megmutatná az alkalmas módot és formát, mely szerint ezen fontos igazságszolgáltatási organum a városokon kívül álló területeken is sikerrel állna meg helyét.

BELFÖLD

Koronatanács. Bécsből táviratozzák: Délután a Hofburgban ő felsége elnöklötte alatt két órán át tartó koronatanács volt, melyen gróf Goluchowski külügyminiszter, Kriehammer hadügyminiszter, Keerber és Szell miniszterelnökök, Wessersheimb és Fejérváry honvédelmi miniszterek és báró Beck tábornagynagy vezérkari főnök vettek részt. E tanácskozás a póttartalékosok behívására vonatkozó törvényjavaslatról függ össze.

A szabadkai városaház szennyezőse. Szabadka város törvényhatósági bizottsága a közelmúlt napokban közgyűlést tartott, amelyen a városi tanács által javasolt költséghatárértéket tárgyalta. Ez alkalommal kiderült, hogy nemcsak azok a nagy összegű

hiányoznak a város pénztárából, amelyet az ismert belügyminiszteri rendelet felsorol, hanem sokkal több. A legújabb hiány és fedezetlen tartozás két és félmillió korona. Nem a miniszter vádolja most a város tisztikarát, hanem maga Szabadka tanácsa ismeri be azt, amit Mamusch Lázár felülgeszett polgármester nyilatkozatában annak idején megcéloltly gyekezett. Szabadka város közgyűlése elő javaslatot terjesztett, amelyben 2.411,604 korona előzetes felvételét kéri a törvényhatóság milliókra menő jédezetlen tartozásainak s a közpénztáraknál észlelt hiányoknak pótlására. A költsön két részből állna: hosszú és rövid lejáratúból. A költsönögy tárgyalását kínos jelenet előzte meg. Mamusch Lázár felülgeszett polgármester ugyanis megjelent a közgyűlésen, ahol felülgeszése óta nem mutatkozott, sőt az egyik tárgynál jel is akart szólalni. A bizottsági tagok csak akkor vették észre a karzat feljőrájában meghúzódó Mamuschot s egy pillanat alatt körülvették.

— Sápista! — Takarodjék ki! silyentéle haragos kifakadások röpöködtek a levegőben. Többen a zöld asztalhoz mentek s azt követelték Schmanz Endre főispántól, hogy Mamuschot utassita ki a tereméből. Az elkeseredett városatyák tíz percig tomboltak a halálsáppadtan álló Mamusch körül, míg végre néhány vezérember közbelépett és lecsendesítette a zajongókat.

A tanács javaslatához elsőnek Fertich Mihály h. polgármester szólt. Nem ért egyet a miniszteri leirat minden rendelkezésével, mert a város jelenlegi helyzetét a rendes bevételekből a hiányt vajmi kis mértékben lehetne fedezni s így mivel a közvetlen pótdókietés nincs megengedve, nagyszegű közlősnöt kell igénybe venniök, ami a városra 100.000 K. papirvesztéséget jelent, nem számítva ide a költségeket, amelyek szintén tetemes összeget fognak kitenni, ehhez járul még az is, hogy a pénzügyminiszter a részéről kiküldött kormánybiztos jelentése alapján hatvanháromezer koronával bírságotla meg a várost, mivel a vásári díjszedés, a palicsi halászat, az eladott homokföldök s a palicsi fürdő utáni jüvedelmeit a megadóztatás elől öt évig elvonta. O azt hiszi, hogy ha a városnak zálogban levő regálékötvényeit kiválatnak és lombardiroznak, kevesebb költséggel kiségetnék a bajból a várost. Arról, hogy a hiányzó összeget micsoda visszaélések következményei, csak a felülgeszett polgármester tudna felvilágosítást adni. A pótdózt ez évre mintegy 14 százelelben lesz: kivetve. A város képtelen pótdózt nélkül boldogulni, mert a hiányok hosszú időn állottak elő. Halasztást nem lehet kieszközölni, a kormány nem akar a tovább tünni a rendtelenséget s a nagy mértékben megnövekedett adó mellett vegye számba a város közönsége, hogy az meg visszatérül, mert később fizetni fognak azok, akik a visszaéléseket elköveték vagy élénkték. A törvényhatóság által, a legutóbbi közgyűlésen kért miniszteri könyvszakértő november 10-ig le fog jönni, arra kér minden pártot, hogy addig legyenek türelemmel.

Többsék felszólalása után Mamusch Lázár, a felülgeszett polgármester visszautasítja a személye

„Ideológ“ sorából olyan követelősen lázadó érzéssel tör elő, nem lesz még csak a jövő zenéje. Mikor a Tary és Voigt-hoz hasonló utótrők munkájának gyümölese már megérett. Amikor a munka becsületét, a munka értékét érezní és vallani fogja minden magyar, amikor már megtanuljuk mi is, hogyan kell dolgozni, és tudni fogjuk, hogy nagygyá az embert, a nemzetet és az emberiséget csak a munka teheti egyedül. Amikor már megértjük azt is, hogy csak félig érett nemzetek ismerik egyedül becságyuknak a politikai porondon való érvényesülést és amikor korra belátjuk végre, hogy egy maroknyi nemzetnek gyönyörű és győzedelmes csatákra kilátása csak a szociális és kulturális harcmezőkön lehet.

Addig meg kell elégednünk azzal, hogy ezek az ideológok legalább egy maroknyi csapatnak kebelében élnek és — várnak a megvalósulásra. Meg kell elégednünk azzal az örömmel, hogy ez a maroknyi tábor napról-napra új erőket gyarapodik. Olyan erőket, mint az „Ideológ“ szerzője, aki ezzel az egy könyvével is megmutatta, hogy Magyarország liberális és demokratikus alappon való kiépítésének és szellemi reorganizációjának nagy munkájában szép és jelentős szerep vár rá, ha tovább halad jól választott útján. A kvalitásai megvannak hozzá: logikus fej, éles szem, biztos judicium, európai műveltség, széles látókör, szines, eleven és lendületes penna — olyan írói erőnyek, melyek belletristát és publicistát egyaránt nagygyá tehetnek. Az „Ideológ“-ból még nem láthatjuk, melyik mezőre viszi a szerzőt hajlandóság, de ezeknek az eszméknek szivesen fogunk tapsolni ezental is, bárhol fog is felhangzani riadójuk.

Tövis.

ellen szórt rágalmakat. Az ő gazdálkodása célirányos és takarékos volt. Mindössze csak néhány százezer forint hiányzik; a többi csak csinált dolga. Kijelenti, hogy védelmére könyvet is írt, s nemskóra meg is jelenik. A miniszteri leiratra nem reflektál és reméli, hogy a szabadkai közigazgatási bizottság állétele nemskóra meg fogja mutatni, kinek van igazsága, neki-e vagy a miniszterelnöknek?

A közgyűlés névszerinti szavazással elfogadta a tanács javaslatát s egyttal felkérte a főispánt, a két országgyűlési képviselőt és a helyettes polgármestert, hogy a közlősnögy érdekében a belügyminiszternél közbenjárjanak. A jövő havi közgyűlésen fogják tárgyalni a közgyűlés által megszavazott, de a miniszter által megsemmisített 1901. évi zárszámadás ügyét.

HIREK

Budapest, november 2.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Október 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Gyászalmé III. Béla király emlékezetére. A budavári koronázó Mátyás-templomban halottak napján a templomban eltemették III. Béla magyar király és neje Antiochiai Anna, valamint a többi Árpád-házi hercegek lelkiüdvéért, kiknek osontjai az alsó templomban nyugsznak, ünnepi gyászistentisztelet tartottak. A szent misét dr. Nemes Antal apátplébános végezte nagy és lényes papi segédlettel. Míse után a halottak beszentelése következett, az egyház szabályai szerint.

— Dr. Korányi Frigyes betegsége. Korányi Frigyes egyetemi tanár és főrendházi tag betegségében, ki néhány nap óta tüdőbuburban léskzik, határozott javulás állott be. A beteg lázának hőmérséklete is csökkent, úgy hogy a kezelő orvosnagrok véleménye szerint a beteg túl van a veszélyen.

— Halottak emléke. A főváros temetőibe a mai vasárnapon is igen sokan zarándokáltak ki, hogy megtekintsék a virágokkal, koszorúkkal és lámpásokkal fölkészített sírokat. A kerepesi-uti temetőben főleg a Kossuth Lajos sírja és a Deak-mauzóleum közelében volt állandóan nagy közönség, mely kegyelettel nézte a Kossuth-család gyönyörűen díszített nyugvóhelyét és a haza bölcsének remek márvány-szarkofágját, valamint a most föllállított művészi kivitelű síremléket. Egyes sírokon ma is meggyújtották a temetői lámpásokat. Különbön a temetők látogatása mind a két napon példás rendben folyt le és sem botrány, sem baleset nem zavarta az ünnepi hangulatot.

A Polgárisokai Tanárjelöltek Köre november elsőjén délután kegyeletes ünnepélyekkel emlékeztet meg a tabáni és németvölgyi temetőben nyugvó nagyainkról. Az ifjuság testületileg vonult első sorban a Budavár bevételeinél elesett honvédek sírjához, hol a kör nevében Balázs Béla mondot beszédet, Zsogány Zoltán pedig „A honvédek sírjánál“ című versét szavalta el, miután Osztróvszky József rövid beszéd kíséretében elhelyezte az ifjuság cserkészsorúját a hősk sírjára. Megható ünnepélyeket tartott az ifjuság Virág Benedek király Pál, Pető Bálint s Bartalus István sírjánál s megkoszorúzták a sírokat. A beszédek és szavaiatok közben a kör énekkara Leyrer Mátyás vezetésével néhány szép gyászdalot adott elő.

— Ünnepeit vezérigazgató. Szép ünnepély folyt le ma délelőtt az Ujlaki Téglá- és Mészegetői Részvénytársaság hivatalában. A társulat tisztviselői kara Müller József vezérigazgatót harmincöt éves működésének alkalmából a társulat felvirágztatásának és a tisztikar iránt tanúsított gondoskodásának elismerése jeléül lelkes ovációban részesítette és értékes ajándékkal lepte meg. A társulat cégvezetőjének, Lukács Eminek a tisztikar nevében tolmácsolt köszöntőjére az ünnepeit munkatársaira hárította az elért eredmények orozánrészt és a nehéz viszonyokban megkötözött munkára buzdítván őket, újból is köszönetét fejezte ki.

— Alapítvány kegyesrendi tanároknak. A szegedi kegyesrendi főgimnázium hazafias tanári kara szép alapítványt kapott. Buziási Eisenstädter Róbert, aki évek hosszú sora óta már sok adományt juttatott a főgimnáziumnak a szorgalmas tanulók kitüntetésére, ezental a tanári kar táradozásait ajánlotta megjutalmazni. A derek polgár 5000 koronát adott át a városnak egy alapítványi oklevél kíséretében. Az alapítványul szánt összeg kamatai három évenként adandók ki egy külön bizottság által kijelölt szegedi piarista tanárnak, hogy külföldi tanulmányútra alatt megfigyelhesse az idegen középiskolák szervezését és így módon gyűjtött tapasztalatait itthon is értékesítse.

lyökbe, ledöntik a hamis bálványokat, porba tiporják az isteneket és imádják helyettök — önmagukat. Akik ma a titánok erejét érzik karjaikban, holnap szárnyaszegetten, benútan csüggednek el; akiket határtalan önbizalom tölt el az egyik pillanatban, a másik percben elfog a kétkedés, csüggedés és halálos apáthia. Akik megpróbálták mér mindent s az utolsó stáció — ahol most tartanak — az apostolkodás. Akik keresték a hatalmasok kegyét, de akiknek kevély lelke nem bírta el a megalázkodást s akik most felfelé vagdukoznak, mert nem rugdalhatnak le felülről. Akik akartak dolgozni is, de belefáradtak, mert nem hullott gazdag áldás az ölfükbe munkájuk gyümölese után s most hirdetik, hogy a kintartás a számukra erénye. Akik egykor bámulták azokat, akiket ma ósárolnak s mig titokban irigylük ellenfeleik pozícióját, mélységes megvetéssel beszélnek a stréberék karrierjéről. Aiket megkap minden új eszméramlat, — melyből egyéni érvényesüléseket remélhetik! — S akik ilyenkor belévetik magukat vakon, feledve istent, igazságot, konveniót, morált. Akik beleszállnak minden tudományba s mikor megzilelték, azt hiszik, hogy már meg is emésztették. Akik minden divatos jelszót megbecsülnék, csak az örökéletűt nem, akik minden lobogó után haladtak már, csak az után nem, melyre ez a ragyogó szó van írva: munka.

Az „Ideológ“ szerzőjének éles szemét, komoly gondolkodását és becsületos érzését dicsérik, hogy ezeket az — éppen a magasabb társaságokat ificiáló alakokat — férfiakat és nőket egyaránt — meglátta és megörökítette. Gyönyörű studium lesz ezeknek vizsgálása később is, ama boldogabb korban, mikor az „Ideológ“-ban kifejtett eszmék már nem lesznek többé — ideológok. Mikor az a fennszármalyó ének, mely most az

— **Tolsztoj beteg.** *Moszkvából* táviratozzák, hogy *Tolsztoj* tüdőbajban megbetegedett. *Tolsztoj* jasznaja-pollanai birtokára két orvost hívtak, de a beteg állapota nem aggodtató.

— **Kozma Sándor sirméleke.** A magyar ügyészség halhatatlan megalkotójának a szabadelvűség rendiethetetlen bajnokának *Kozma Sándornak* művészi sirméleket leplezték le ma a Kerepesi-feltemetőben. A leplezési ünnepélyen ott voltak *Plósz Sándor* igazságügyminiszter, *Erdélyi Sándor* volt igazságügyminiszter, *Móhay Sándor* igazságügyi államtitkár, *Gyulányi Lajos*, dr. *Tóry Gusztáv*, dr. *Liszky Jenő*, *Lányi Bertalan*, *Herczik Árpád* miniszteri tanácsok, *Yavrik Béla*, *Décsey Zsigmond* kuriai tanácselnökök, *Nyers Lajos*, *Kelemen Mór*, *Tóth Heró* kuriai, *Jeszzenszky Sándor*, *Havas Imre* közigazgatási bírák, *Herciz-Tóth János* budapesti, *Fekete Odön* kassai ítélőtáblai elnökök, dr. *Székelly Ferenc* koronaügyész, dr. *Tassy Pál* és dr. *Baumgarten* Lázló koronaügyész helyettesek *Pongrácz Jenő* budapesti főügyész, dr. *Varga Ferenc*, dr. *Fittler Bálint*, *Szaber Vince*, dr. *Gegus Gusztáv* főügyész helyettesek, dr. *Kenedy Géza*, dr. *Wolf Vilmos*, *Gyulai Pál*, *Agai Adolf*, dr. *Lipsey Ádám*, *Singer Zsigmond*, dr. *Békay János*, dr. *Nessi Pál*, *Friedmann Bernát* és a jogászvilágnak még számos kitűnője.

Pontban 11 órakor érkezett meg *Plósz Sándor* igazságügyminiszter, mire a gyülekezett elkeltekezett a sirmélek körül dr. *Székelly Ferenc* koronaügyész kegyelettel áthatott beszédében magasztalta *Kozma Sándor* tetteit és szeretettel jellemezte pályáját. Beszédét így végezte:

Önelőldozó munkájának bizalom és elismerés volt a jutalma, amelynek a nyomában népszerűség fakadt: oly disze az ügyész intézménynek, mely pártatlanul áll a világon.

Dicsőült szellem! Mindezt neked köszönhetjük. Azért fogadj kegyesen a sirméleket. Ime: az oszlop érdemeinek hálás elismerését, a gyászba borult klasszikus jogász pedig elviesztésed fölötti mély fájdalomunk jelképe. Bocssád meg, hogy végtelen szeretetünk eszméidhez hű ragaszkodásunknak nem tudunk sem kőből, sem érből méltó kifejezést adni, de tekintis szívünkbe, kisérd figyelemmel tetteinket és megíásd, hogy emez érzelmeink változatlanok voltak és maradnak mind halálig és hogy szellemed tovább hat közöttünk nemzedékről nemzedékre, míg magyar jogász lesz a földön. Isten veled! Isten veünk!

A beszéd elhangzása után lehullt a lepel a sirmélekről. A mintegy három méter magas kőoszlop fenn a *Justitia* istenszonnyal mellszobrával végződik. Az oszlop előtt ül busuló arccal egy római praetor, kezében a törvénykönyvvel, melynek oldalán ez a szó áll: Lex. — Ugy a *Justitia* istenszonnyal, mint a praetor arca azt a mély fájdalomt tükrözik le, amely *Kozma Sándor* elhunytja nyomán a magyar közönséget áthatotta. A szép sirmélek *Kálós* Ede szobrászunk műve, aki ezzel új díszet adott a Kerepesi-feltemetőnek. A kőoszlop oldalán ez a leírás áll:

Leveldi *Kozma Sándor*

1825—1897.

Az igazság és emberszeretet apostola.

A magyar jogérzet megteremtője.

A királyi ügyészség apja.

Minőrökök vezérszellema.

Emlékének e mívet a magyar jogászok szentelik.

Nagy telke és hat tovább.

Ezután odahelyezték a sirméleket a koszorukat. Ezek között kivált az egyszerű zöld falevelekből font koszoru, amelynek teher selyemszalagján ez a felirat állott: *Nagy fiának — a kis falu.* Ezt a koszorut, amelyet dr. *Mikovich* kir. alügyész helyezett a sírra, *Kozma Sándor* szülőfaluja, a somogy megyei *Köröshely* küldte s annak a ligetek faleveleiből volt kötve, amelyben *Kozma* gondatlan gyermekéveiben játszadozott. A koszoruk között volt az igazságügyminiszteriumé is.

— **A vidéki hírlapirodalom köréből.** *Felsőmagyarországi Tudósítók* címén ezévi november hó első napján hírszolgáltatást könyomatok indult meg *Kassán*, melynek oldalja *Felsőmagyarország* mindennemű politikai és társadalmi mozgalmát figyelemmel kíséreni s minden egyes kérdésről a főváros s külföldi lapokat megbízható, tárgyilagos hírekkel ellátni. A *Felsőmagyarországi Tudósítók* íj, *Madarász János*, a *Felsőmagyarország* napilap felelős szerkesztője szerkeszti; helyettes szerkesztője: *Rottenberg Henrik*, a *Felsőmagyarország* belmunkáltsa.

— **Kubinyi György betegsége.** *Kubinyi György* országgyűlési képviselő állapota néhány nap óta válságosra fordult. A súlyos beteg ágyánál naponta többször tanácskoznak *Müller*, *Herczel*, ifjabb *Korányi* és *Novotny* tanácsok. A beteg az utolsó éjjelt igen nyugtalanul töltötte. Műtétes beavatkozás nem történt. A Fásor-Szanatóriumban, ahol a nagybeteg telezkik, a mai nap folyamán is igen sok országgyűlési képviselő és számos barátja tudakozódott a beteg hogyléte felől a család tagjainál. A beteg képviselőhöz egyelőre senkit sem bocsátanak be, mert a betegnek feltétlenül nagy nyugalomra van szüksége.

— **Miért bukott meg a Vuics-kormány?**

A Vuics-kormány bukásának igazi okáról nagyon érdekes dolgokat beszélnek beavatott belgrádi, udvari körökben. E hirtörésszerű Vuicsnak, az oroszbarát miniszterelnöknek semmi sem okozott olyan fölfajást, mint az, hogy miképpen vigye el a szerb királyi párt az orosz udvarba. Igaz ugyan, hogy Vuics maga vállalkozott e föladat teljesítésére, de sokkal könnyebben gondolta a dolgot, mint aminek később bizonyult. Mindamellét sok reménye volt a miniszterelnöknek, hogy a szerb királyi pár fogadtatását kieszközli, hisz tekintetbe vehette azt is, hogy az orosz cár Sándor király házasságkötése alkalmával elfogadta a keresztapóságot, ami a görögkeleti vallás követői előtt egyenlő rangú az atya szerepével.

A kiállításba helyezett orosz utazás azonban ennek ellenére napról-napra elodázódott. Vuicsot ostromolta az udvar, ostromolta a király és a királyné, a nép sürgette s már erőlyesen követelte, hogy váltsa be ígértét. Vuics végre diadalmaskodott az utja elé gördülő akadályokon s egy napon boldogan jelentette a királyi párnak, hogy most már lehet utazni. Még a napot is megállapították s az utazás programja az utolsó percre is pontosan ki volt számítva. Az utiprogramm szerint a szerb királyi pár azon a hajón indul el Belgrádból, melyet a belgrádi lakosság adott ajándékba a királyi párnak. A Draga nevű hajó viszi őket a Vaskapunát Várnáig, ahol már vár rájuk a cár yachtja. A yachtot teszik meg a további utat, majd vasuton utaznak föl Livádiáig, ahol az orosz céri pár várja őket. Idáig tehát pompásan el volt igazítva minden s csak éppen az hiányzott még, hogy Sándor és Draga a nyakába boruljanak Oroszország hatalmas urának.

Az orosz cárné azonban nem tartotta ilyen egyszerűnek a dolgot s főleg azt nem akarta elérni, hogy miért menjön ő elébe Draga királyasszonynak. A diplomaták kétségbeestek ugyan, de a cárnét sehogyan sem lehetett engedékenységre bírni. Szívesen megtették volna vele az utat a szerb királyi-pár elébe, mert Vuicsnak szívesen megtették volna ezt a nagy szolgálatot. Valamelyik diplomatának ekkor az az ötlete támadt, hogy legjobban volna, ha a cárné a fogadás napján ágyba festődne, betegséget színlelné s így diadalmaskodnék a jölkötek keesérlők és a megmaradt kaposztáról szóló diplomáciai elv. Draga királyné elébe nem menne senki, sőt a szerb királyi-pár jönne el a cárné betegágyához.

A dolog így pompásan el volt rendezve. Vuics boldogan intézte az utazási előkészületeket, amikor a dolog valahogy kitűdőtt a belgrádi udvarban s eljutott a király fülehez is. A király természetesen nagyon haragos lett, kérdőre vonta Vuicsot, aki a legokosabb kormányzati elvet válsztotta védekezésül. Egyszerűen letagadta a dolgot, vagy legfeljebb annyit ismert el, hogy a fogadtatás ilyen részleteit nem ismerte.

A királyt azonban nem elégítette ki ez a védekezés, hanem felszólította miniszterét, hogy adja be a lemondását. Ez az igazi története Vuics bukásának.

— **Lipót Szalvátor gyermekeinek balesete.**

Bécsből táviratozzák: Ma délelőtt a Parkringen a *Lipót Szalvátor* főherceg fogata elé fogott lovak hirtelen megbokrosodtak és elragadták a kocsi. Egy rendőr és több armanem megalbolázta a lovakat. A főherceg két gyermeke és nevelőnőjük, akik a kocsiban voltak, sértetlenek maradtak. A lovak megsérültek és a kocsi erősen megrongálódott.

— **Az egyetemi ifjúság Széchenyi István szobránál.** Az egyetemi ifjakból alakult *Szemere Miklós-Társaság* ma délelőtti gyűlése rendezett gróf Széchenyi István szobránál. Az ünnepség alkalmából előszó közönség jelent meg a szobor parkjában ahol lovas- és gyalog-rendőrök tartották fenn a rendet. Az ifjúság az Egyetemi Kör gyászleppellel borított zászlaja alatt vonult a szobor elé. A menetben résztvettek egy a tudományegyetem, mint a műegyetem hallgatói, az állatorvosi főiskola polgárai s több t-stület s egyesület.

Az ünnepet a Himnuszszal nyitották meg melyet a közönség kalapelve hallgatott végig, s ennek elhangzása után *Gebhardt Károly* a társaság alelnöke szép szavakkal dicsőítette a, legnagyobb magyar-almékét és aztán letette az ifjúság koszoruját a talapzatra. Azután *Ballay Géza* szavalt el nagy hatással alkalmi ódját, majd pedig *Benárd Ágoston* mondott emlékezőst, amelynek elhangzása után *Gyöngyössy Elek* Dezős beszélt, méltatva Széchenyi érdemeit. Ezután a Szent-Imre egyesület részéről *Schöner Ferenc* főjegyző szónokolt s letette az egyesület koszoruját a szobor lábái elé, majd pedig a pozsonyi ifjúság nevében rövid beszéddel *Karafián Jenő* koszoruzta meg a szobrot. Az ünnepet a Szózat eléneklésével fejezték be.

— **A miskolci színház bérelése.** A miskolci színház bizottság *Tarnay* alispán elnöke a att ülést tartott, amelyen jelen volt *Jankovits* egri polgármester, valamint *Ungvár* és *Losoncz* városok szintén képviselői voltak. A bizottság egyhangú határozattal a miskolci színházterület pályázat mellőzésével *Szalkay Lajos* jelenlegi színházgátnak adta ki.

— **Egy nagyherceg titkos házassága.** Igen nagy feltűnést kelt az európai udvarokban mindenfelé egy újabb titkos házasság, amelyet *Alexandrovics Pál* nagyherceg, *III. Sándor* cárnak testvére között három héttel ezelőtt Livornóban. A dolog csak most lett nyilvánvalóvá és az orosz uralkodócsaládot is meglepetésszerűen érte a házasság híre. A nagyherceg mint özvgyember ismerkedett meg egy *Pisztolok* nevű mérnök feleségével. A nyáron *Pobjedonoszov*, a szent szinódus elnöke megadta az engedélyt arra, hogy a mérnökne a férjével elváljon. Már akkor tudták, hogy a nagyherceg érdeklődik az asszony iránt. De megígérte, hogy a szép asszonyt az elválása után nőül nem veszi. Az elválás után a nagyherceg egész csöndben elutazott Oroszországból és Livornóban megesküdt *Pisztolok* néval. Akkor az a hír terjedt el, hogy a nagyherceg megszökött. Nem szökött ugyan meg, de hazájába aligha térhet majd vissza, mert *Miklós* cár a házasságba nem egyezett bele. A nagyherceg semmi mást nem tett ezzel a titkos házassággal, mint azt, hogy utánozta apjának, *II. Sándornak* a példáját, aki tudvalóleg feleségének halála után titkosan egybekeelt *Dolgoruckey* hercegnővel, hogy a viszonyukból származott három gyermeket törvényesítse. Ezeket a gyermekeket a cár törvényes gyermekeinek tartják ma is Oroszországban s az udvari kalendáriumban is a cár gyermekei gyanánt szerepelnek. Pál nagyherceg a nevével jelenleg Párisban időzik. Együtt látogatják az étermeket, a színházakat és együtt jelennek meg társaságokban is. A nagyherceg neje most harminceves és mindenki, aki látja, el van ragadtatva, nem annyira a szépségétől, mint inkább érdekes egyéniségétől.

— **A párbaj-ellenes liga.** Az a pistoly-párbaj, melyet nemrégiben Franciaországban két lengyel diák vívott s melyben az egyik halálát lelte, újabb, erős akcióra serkenti az előkelő francia egyéniségekből alakult párbajellenes ligát. Ezek közül az akciók közül első sorban érdemel említést az a törvényjavaslat, melyet már a közel napokban tárgyalnak a parlamentben s mely szigorúan megtiltja a párbajozást. Erre természetesen, hogy a törvényjavaslat körül nagyon terjedek hírlapi polemikák is szövődtek s kiváló jogászok, államférfiak nyilatkoztak a kérdésről. Egy nagyon előkelő jogász többek közt úgy nyilatkozott, hogy a párbaj elmélete nem egyéb, mint a törvényes rend tagadása. Vivőmesterek is úgy nyilatkoztak, hogy a becsületbeli ügyeknek párvadallal való elintézését meg kell szüntetni. A párbajellenes ligának tehát sikerült már széles rétegekben hangulatot kelteni s párvadall ellen, ami Franciaországban, a párbajtradíciók földjén, nem könnyű föladat. Ahhoz azonban, hogy a szenátusban olyan törvényjavaslatot lehessen elfogadtatni, mely a párbaj intézményét egyszerűen eltörlő s megtiltja, még a legvérmesebb antiüchulistikának sem lehet reményük.

— **Az iskolatársak szeretete.** A társadalom ostoba előítéletétől íelt az Aradi Népbank sikasztójának fia, aki elmaradt az aradi főreáliskolából, ahol a VIII. osztálynak volt szorgalmas növendéke. Az iskolatársak, megtudva a szegény fia kimaradásának okát, a következő levelet írták neki:

Kedves barátunk! Részvétellel vettük annak a csapásnak a híré, amely téged apádnak talán akaratlan hibája folytán ért. De érthetőennek tűnik jól előtűnk az, hogy te közüünk egyszerűen kimaradsz és az előadást nem látogatsz. Mi, akik ezt a dolgot alaposan meggondoltuk, arra a meggyőződésre jutottunk, hogy erre téged nem kéri, hanem kényszeríteni fogunk. Te, aki csapás első pillanatában vagy, nem gondolsz arra, hogy terád az életben még micsoda föladatok várnak. Hogyan akarod te azt a nevet, amely mostan talán csorbát szenvedett, újra éppé és újra tisztává tenni? Hogyan akarsz te magadnak az életben neked meg-elelő állást elfoglalni, ha most, midőn már közel vagy ahhoz, hogy hozzá kezdhess hivatásodhoz, most egyszerűen elmaradsz közüünk? De lehetetlen, hogy legyen közüünk olyan — és erre esküdni is merünk — aki téged ezért lenézne, vagy aki téged nem annak nézne, aki voltál. Ezért újra kérünk, hogy már a holnap előadásod minden körülmények között megjelenj, nehogy elmaradásoddal esetleg az előmenetelben elmaradj. Ne vedd e levelet fölünk úgy, mintha talán családi ügyeidbe bele akarnánk avatkozni, hanem mint igaz barátait intést és kérelmet.

Az iskolatársak szeretetének megható megnyilatkozása lényet vet az aradi főreáliskolára és derék tanári testületére is, amely ily szellemet csöppögtet az ifjúság jogékony lelkébe.

— **Halálos szerencsétlenség.** *Nagy-Lucskán* (Bereg megye) Volosán *László* ottani lakosnak 14 éves fia a közlegelőn lévő itató-kutnál apja marháit itatta, miközben a veder lenyomásánál a szükséges lenyomó erő hiányában a kutgém külön-sulya a fut felrántotta és így ez a kut fölött tűző állapotba jutott és onnan oly szerencsétlenül esett a tűz tétér mélységű kutba, hogy ott szörnyn halt.

— **Házasság.** *Lenorovics Mór* Pályiból, eljegyezte *Müder* Bella kisasszonyt Szobránczon.

— **Egy befagyott botrány.** A nagy skandalum, amit a rendőrség rovására írtak föl Párisban, ugy látszik, tökéletesen megszugetódott. Annára lelapit, amennyi helyet megérdemel a botrányok történetében. A botrány abból az alkalomból született, hogy egy Boulaire nevezetű bankár, afféle uri vizsgálati fogoly, akinek megengedték, hogy a maga pénzén éjjen, megszökött a rendőri elől, akiknek vissza kellett volna hogy kísérjék a börtönbe. Ebből aztán kislükték, hogy Lepinetől kezdve az utolsó közrendőrig csupa gazember az egész policia. Pútni hagyták a bankárt, mint ahogy annak idején futni hagyták Humbertét. A valóság pedig az, hogy a bankárt már el is fogták. Tehát: ha futni hagyták, nem engedték neki időt nagy útra. Páris közepén To's Colombesban tartóztatták le. Egy család körében tartózkodott itt s azt mondja, hogy esze ágában sem volt megkísérteni a menekülést. Várta, hogy elfogják. Csak szuszszanni akart egyet a szabad levegőn mielőtt leszámolna a földi igazságszolgáltatással, amely viselt dolgaírt valószínűleg jó egynehány évet sőt, majd ré.

— Miután a bankár megkerült, szabadlábra helyezték mindazokat, akiket a szűkés dolgában vizsgálati fog-ságba vetettek. A két rendőrt is, akik valószínűleg éppen csak annyiban büntösök a szűkésben, hogy tisztességes embernek tartották Boulaire urat, mint amilyen. A Humberték szűkése fölött különben nem igen akar napirendre térni a közvélemény. Gauthier de Clagny köztársasági képviselő legközelebb interpellálni is fog, hogy mennyiben felel meg a valóság-nak az a vád, hogy a párisi rendőrség segítségére volt Humbertéknek a szűkésben. A képviselő a Journal egyik munkatársának elmondta, hogy Román Haurignac volt rendőrszűkésből valósgos rendőrséget szervezett maga körül és embereit bőkezűen fizette. Ezek közül a volt rendőrszűkésből közül legalább kettő elkísérte a családot menekülésében egészen Bordeauxig. Humberték állítólag egyenkint, gyalog vagy kocsin hagyták el a lakást minden feltűnés nélkül, két nappal a pénzkerékny felnyitása előtt és különböző pályaudvarokról indultak el Párisból éjjen idején. Bordeauxban aztán ismét csatlakoztak és együtt menekültek Görögországba vagy Argentínába. Most már tehát csak annak a kérdésnek tisztázása van hátra, vajjon azok az egyének, akik Humbertéket Bordeauxig kísérték, csakugyan a rendőrség tagjai voltak-e. S csak ennek a kérdésnek teljes tisztázása után válik aktualissá a rendőrség újászervezése. A Gaulois már jóelőre jóslja is ezt a reorganizációt és azt jelenti, hogy a változások igen mélyrehatóak lesznek. Ebben a kérdésben a Gaulois egyik munkatárs beszégetést is folytatott egy magasállású rendőrszűkésivel, aki azt mondotta, hogy Lepine-t, a mostani rendőrprefektust, rendőrmisztérió rangra emelik és az ő hatáskörébe lesz Puybaraud, a rendőri hírszolgálat jelenlegi főnöke is beosztva. Mint rendőrfőnök. A titkosrendőri osztályt a bűnesetek szerint alosztályokra bontják és minden rendőri esemélnél speciális szakemberekre fogják bízni a nyomozást.

— **Halálózás Duschenez Miksa fővárosi magán-hivatalnok és évi november 1-én hosszas szenvedés után életének 38-ik évében elhunyt. Duschenez Oszkár a Dorachet életbiztosító társaság könyvelője atyját gázsolja a megboldogultban.**

— **A szultán zenekara Livádsában.** A szultán elhatározta, hogy rendkívüli kiváltságot küld a cárhoz s megköszöni neki azt a figyelmet, amelyet több ízben tapasztalt már tőle. Eleintén úgy volt, hogy egy pasa vezeti a deputációt, a cár azonban keveslette a pasát. Legalább is egy herceget akart. A szultán beleegyezett ebbe is és a küldöttség nemskóra utra kel. Erdekes, hogy elkíséri utjára a szultán udvari zenekara is. A zenekar hangversenyt fog adni a cár palotájában.

— **A családirtó.** A szászországi Kemnitzben szerdán éjjen egy Boromann Ferenc nevű szerelő el akar a pusztítani családját. De csak a gyermekek lőtte agyon nejt sulyosan megsebesítette, aztán öngyilkosságot kísérelt meg, de önmagában csak jelentéktelen sejtet ejtett. Boromann elmenekült és mint egy bécsi távirat jelenti, ott ma délután letartóztatták. A rendőrkkel szemben heves ellenállást fejtett ki és több revolverlövést tett, de senkit sem talált. A sebesült embert a rabkórházba szállították.

— **Hülsen eselések.** Szabó Jánosné, sz. Módon Erzsébet, a Dobozi-utca 11. számú ház felügyelőnöje csak a minap igazdta szolgálatába Brandl Katalin vertessományi születésű 17 éves eselődélynét. Tegnap a házmasternek valami doiga akadt és az új eselődre bízta a lakását. Amikor visszatért, megdöbbenéssel látta, hogy a szekrények baltával felvágták és 270 koronáját, meg csaknem valamennyi ruháját ellopták belőle. A gyaru első sorban a eselődre esett, aki azonban eltűnt Nyomban rendőrt hívtak, felkutaták az egész házat, míg végre a padláson ráakadtak a tolvaj leányra, akinél a lopott holmit megtalálták. Letartóztatták. — Hansl Anna 18 éves eselődét is azért tartóztatták le a rendőrség, mert gazdájától cipőt meg karmantyt lopott. A hülsen eselődét — aki már büntetve volt, mert egy 300 koronát érő briliánskővet ellopott — átadták a bíróságnak.

— **A külön ember halála.** Nagyváradról táviratozzák: Tegnap meghalt itt Tóttó Ferenc 60 éves ügyvéd, akit életemben mint különöcöt ismerék. Az öreg ur igen zsugori ember volt, aki maga ugyszólván csak százaz kenyéren és vizen él és uszora miat most is több ügyben volt ellene bűnügyi följelentés. Nagy feljénést keltett ma fölbonított végrendelete, ameyben mintegy 250 000 koronára vugó egész vagyonát egy nevet viselő főiskolára hagyományozta. Bóttó tagja volt a törvényhatósági bizottságnak.

— **Az örök ifjúság titka.** Az öreg Vilmos császáról került forgalomba a következő adoma: Mikor már a császár a nyolcvan éven túl volt nagyon érdeklődött az országban levő öreg emberek iránt. Tudomásra jutott egyszer hogy százhatéves öreg ember él valahol a vidéken. Felkereste az aggastyánt. Eppen kiűntült a háza előtt az öreg. A császár meg-szólította és egyet-mást kérdezett tőle. Többek között megkérdezte, szereti-e a bort, a pálinkát.

— Nem én, felség. Sohasem iszom mást, mint friss vizet.

— Ugy? Hát pipázni szoktá-e?

— Nem én, felség.

— Most már értem, hogy érhetől meg ily magas kort.

— Soh'se bizony, felség! Ott a bátyám, annak soha se szakad ki szájából a pipa és alig van nap, hogy be ne rugjon.

John Fenotról jut eszünkbe ez az adoma, kinek Berlinben megjelent *A hosszú élet bölcsesete* című könyve. A szerző — kinek művével orvosi körök is foglalkoztak — azt állítja, hogy a haandóság ma kisebb, mint ezéltét és az emberek is tovább ének. De még hosszabb életűek lennének, ha nem dobányoznának sokat és a méréketlen sörivástól tartózkodnának. Münchenben például a halálozások egy harmadát a sörivás által előidézett szívelhárjadás okozza. Erdekes, az orvosnak az az állítása, hogy sok ember tovább élne, ha nem hitelné el magával, hogy ő már öreg, tőpörödött, hogy életének alkony a bekövekezett. Ebben a tudatban kedője nyomott, lehangolt, elveszti munkaké-szét, ami aztán szellemi és testi erőinek gyors hanyatlására vezet. Az orvos tehát azt tanácsolja, hogy ily nyomasztó gondolatokról tartózkodjunk, a ha ál-tól ne féljünk, ne gondoljunk örökké az elmúlásra, ne hagyjuk el magunkat és megszokott napi ello-galásunk mellett tartunk ki, ameddig csak képesek vagyunk.

Hiszen szép szép ez a tanács és valami igaz lelehet is a dologban, de ez ismét eszünkbe juttat egy megtörtént dolgot.

Beleghez hívják az orvost. A doktor megvizsgálja betegét és végül így szól:

— Nem adok orvosságot; magának jó levegő, mozgás kell. Sétáljon fel a Gellért-hegyre.

— Kedves uram, — felelt erre a beteg — ha én a Gellért-hegyre tudnék leléstátni, akkor nem lenne szükségem orvosi tanácsra.

— **Elitogt szélhámos.** A budapesti rendőrség a berlini törvényszék vizsgálóbírájának a megkeresésére letartóztatta Klein Arur budapesti születésű 38 éves cincért, akitől aros a gyaru, hogy nemzetközi szélhámos. Többnyire a Szomoró Róbert álnevét használja és mint bankár, hirlapíró, meg ügynök szerepel. A sokoldalú ember legutóbb az Iduna berlini biztosító társaság megbízásából utazott, hogy Budapes'ten egy vezérigazgatót szervezen. Mint ilyen, okiratot hamisított, csat és sikkasztott. E három bűnért körülértesítették a berlini törvényszéket, amely megindította Klein kiadatása iránt az eljárást.

— **Öngyilkosság a kávéházban.** Ma hajnalját lövés zaja riasztotta fel a Hunnia-kávéház késői mulatózóit. A lövés a kávéház léreess helyéről hangzott, ahol állóit halántékkal találták Goddán István békési születésű 26 éves fővárosi tisztviselőt. Még öngyilkosságra előtt jól mulatott egy társaságban amikor egyszerre felugrott és kisetelt a léreess helyre, ahol löbelőtte magát. Sulyos sebével a Rókusba vitték. Azért akart meghalni, mert napokkal ezéltét egy hivatalnoktársával összeszóalkozott, amiből teltelegesség lett. Az e miatt érzett szégyen keeserítette el.

— **Hülsen könyvelő.** Valkó rpád, az újpesti Könyves-Tóth-Zacharia kotrógny könyvelője, már hónapok óta hamis munkáltságot mutatott ki s így betenként 50 koronát szedett fel a maga javára. Osszesen mintegy 6-700 koronával károsította meg a gazdáját és mikor rájötték manipulációjára, megszökött. A rendőrség most keresi a hülsen könyvelőt.

— **Uj színház.** A majna-frankfurti uj színházat tegnap díszszelődással nyitották meg, melyen a városi és állami hatóságok fejei és meghívott közönség volt jelen.

— **Sikkasztás egy gyárban.** Egyedl Lajos újpesti szeszgyárában nagy sikkasztásnak jöttek nyomára. A sikkasztást a gyári pénztáros követte el.

— **Eltűnt városi szolgál.** Fonó Ferenc, a IX. kerületi előjáróság hivataloszólgája s egyuttal a fővárosi Bakács-ter és Soroksári-ut sarkán levő bérházának házmastera szerda óta nyomtalanul eltűnt. Szerdán reggel még érzékeny bucsut vett családjától s azóta nyoma veszett.

— **Sikkasztás Szerbiában.** Belgrádból táviratozzák, hogy a piróti járási pénztárban 150 000 frank hiányt fedeztek föl. Amelyért egy volt pénztárnokot és ellenőrt terhel a felelősség. A hirt még nem erősi-tették meg.

— **Rendőri hírek.** Füstös Lidi 14 éves eselőd az Üllői-ut 21. számú ház levonógépéből kiesett és a lábát törte. A sebeszeti klinikára vitték. — **Laszner Pál** 60 éves napszamos a Külső-Váci-ut 91. szám alatti *Angel-jéle* szeszgyárban egy törkőgyűs tartályba esett. A mentők a Rókusba vitték ahol meghalt. — **Düssel-dorfer Katalin** 42 éves eselőd Kemény Zsigmond-utca 6. számú lakásán marólugott ivott. — **Szlávik Teréz** 17 éves eselőd, mert gazdasszonya megszidta, Hernád-utca 24 számú lakásán lütkövel megsebzte magát. A Rókusban ápolják. — Tegnap este az Erzsébet-körút és Dob-utca sarkán *Blaskovics János* 577. számú postaszolga levőgyűjtő automobiljának nékiment *Mészáros József* asztalossegéd a biciklijével. Mészáros leturudta a kerékpárról és kifocimította a jobb lábát. A Rókusban ápolják. — Négy esztendője, hogy *Akós Kálmán* 48 éves hordár elveszítette a szemévelagát. Azóta nyomorba jutott, ami elkiserítette. Ma délelőt Tavaszmező-utca 4. számú lakásán felakasztotta magát. Mikorra észrevették, már meghalt. Holttestét a törvényészi orvostani intézetbe vitték. — A Zuglói-ut 4. szám alatt levő *Nicholson-jéle* vilába tegnap betörték és 500 koronát érő tehérműt elloptak. — **Wohlmayer Nándor** nyugalmazott alamosvoti felügyelő Kelemen-ut 14. számú lakását az este tolvajlucsal felnyitották és 360 koronát érő esztendő elloptak. A betörőket a rendőrség nyomozza. — **Járosi József** munkás a József-körúton verereked közben megszurkatta *Gurcsa Mihály* munkástársát, akit a klinikára szállítottak.

(x) **Próbáljon egyszer szerencsét Lukács Vilmos bankházában Budapest V. Fűrdő-utca 10!!!**
1/2 oszt. korszegy 12. — K. 1/3 a 6. — K. 1/4 a 3. — K. 1/5 a 1.50 K.

FŐVÁROS

(*) **A csenevész gyermekekért.** Údvös reform terve foglalkoztatja a tanács tanügyi osztályát. Az iskolásgyermekek testi neveléséről van szó. A tornázás tudvalevőleg minden iskolában kötelező s csak azokat a tanulókat mentik föl aólta, akiket az iskola orvosa gyengének, vagy olyan betegeknek talál, hogy a közönséges tornázás szervezettüknek esetleg ártalmára lehetne. Dr. Feto János fővárosi orvos memorandumot intézett a főváros tanácsához s ebben rámutatott arra az anomáliára, ami ebből a rendszerből a gyenge gyermekekre háramlik. A tornázástudniük leginkább ezeknek volna szükségesük s nem a különben is lelett és erős gyermekeknek. A mai rend mellett azonban éppen a csenevész gyermekek testi nevelését hanyagolják el. Ez a körülmény indította a memorandum szerzőjét arra, hogy figyelemre méltó javaslatát megtegye. Azt ajánlja ugyanis a tanácsnak, hogy honosítsa meg a főváros iskoláiban a gyógytornát s mindazokat a gyermekeket, akiket a rendes tornázás aól őmentenek, kötelezze a gyógytornára. A tanügyi osztály vezetője, *Bárczy István* tanácsnok a reformjavaslatot tanulmány tárgyává tette.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Pálmay Ilka a Magyar Színházban.** A Magyar Színházban novemberben érdekes estéi lesznek. Az igazgatóság ugyanis hosszabb vendégvareplésre szerződtette Pálmay Ikát, aki hamburgi és berlini vendégátéka e őt ug föllepni a Magyar Színházban. A szerep, amelyet a kitűnő művésznő vasztott: Flóra szerepe Szigeti József *Nemancipáció* című énekes vígjátékában. Pálmay Ilka annak idején sok tepsat ara őt ebben a szerepben, s most is nagy kedvel fogott hozzá betanulásához.

** **Jótekönyvü hangverseny.** A budapesti tudomány-egyelem néghalगत közűl azok, akik a zödia-utcai leánygimnáziumban tették le az érettségit, egyesületet alakítottak a tebetéségy etemti halगतó-nök segélyezésére. Az egyesület elnökei: *László Piroska* és *Szilágyi Agótha* egyetemi halगतó jótekönyvü hangverseny rendezésén buzgólkodnak, melyet *Emich Gusztáv* és *Leóthy Zsolt* védősége mellett november 9-én tartanak meg a terevárosi kaszinó dísztermében. Föllelnek: *Geyer Stefi*, *Vasványi Irén*, *Ráthonyi Akos*, *Polónyi Elemér* zongora- és *Kordy Dező* gondornakművész. *Jókai Mór* e célra külön prólogót írt. Ezt *László Piroska* fogja előadni. A hangversenyjegyek már nagyrészt elkellek tetemes feltűfizetéssel.

** **Szabrett a dutyiban.** A mult színházi évadban történt, hogy a bécsi Carl-Theater egy osztrák törvényparagrafus alapján becsukatta egy szerződés-

szegő tagját, *Meister* tenoristát. A tenorista három napig ült is a dutyiban s a nagy port felvert színházi botrány azzal ért véget, hogy a becsmokott tenorista és a színház egyezségét kötötték egymással. Most hasonló ügye akadt ugyancsak a *Carl-Theaternek*, csak hogy a dolog még igaziasabb, mert akit a bécsi színház be akar csuktatni, változatosság okáért hűgy: a *Carl-Theater* szubrett-prímadonnája, *Zuerenz* kisasszony. A színház igazgatósága szerint *Zuerenz* kisasszony szerződésességgel hagyta el a színházat s e miatt pörbe fogta a kisasszonyt, aki ma este egy orleumi jubileumi előadásban fel szándékszik lépni, minthogy pedig az említett ominózus törvényparagrafus módót ad rá, az igazgatóság értesítette *Zuerenz* k. a-t hogy abban az esetben, ha fel mer lépni, be fogja csuktatni. Az igazgatóság meg is tette már a törvényes lépéseket s most lázas kíváncsisággal várják a bécsiek, vajjon *Zuerenz* kisasszonyt csakugyan becsuktatják-e a dutyiba, vagy sem.

MŰVÉSZET

□ Az Iparművészeti Múzeumból. Az országos iparművészeti múzeum angol kiállítása ma zárult be. A kiállítást harminc nap alatt 53.000 ember tekintette meg, s így a legsikerültebb kiállítása volt a múzeumnak. A műtárgyakat most küldik vissza Angolországba, s a csomagolás miatt, meg a november végén megnyíló *Karácsonyi kiállítás* rendezése miatt a múzeum bizonylatlan időre zárva marad a közönség elől. A munkálatokkal kapcsolatban egy új terem berendezésén dolgoznak az első emeleten, amelyet szintén a karácsonyi kiállítás megnyitására becsúsanak a közönség rendelkezésére.

Az őszi műtárlat Lembergben.

Lemberg, október 31.

Ha az ember a piszkos, ronda, apró lengyel falvakon végigrobogó vonat ablakából látja ezt a földhöz ragadt, szegény, nyomorult népet, alig tudná elképzelni, hogy itt, ezen a gyermekeihez hűtlenné vált földön a zseni oly talajra leljen, amelyen megmehetesse lábát. Pedig az az ország, amely egy *Senkiewiczet* mondhat szülőföldének, a művészeteknek egy másik ágában: a festészetben is nagy és erős.

Csak az ímént hunyt el a külföldön is oly híres festőjük, *Siemiradzky* s lánglelkének melegénél egy egész ifju nemzedék fogott tüzet, hogy kőresse őt azon az uton, mely a halhatatlansághoz vezet.

Az idei lembergii szépművészeti kiállítás, mely a „*Wystawa Sztnek Pieknieh*” nevet viseli, olyan színvonalon áll, mely bármelyik világvárosnak becsületére válnék.

Mindjárt az első teremben szemünkbe ötlenek *Wymiorsky* nagy vásznai. *Téli tájképe* megismerteti velünk a favigyökékből álló falucskák szomorú vizgá-

talanságát. *Vizimalma* pedig az egyhangu unalomnak, az eseménytelen szürkeségnek mintegy szimbóluma. *Pommerni tájképe* ellenben napsugaras és meleg. Ez az ember nemcsak festeni tud, de azt, amit ad a lelkén szűrte át. A lengyelnek kedvence a modern-irányu *Pietrowszky* is több festményével van képviselve a tárlaton. *Tátrá-já* karosu lenyövel, hófódté csúcsaival szép és igaz. Másik nagy képéről elveszett a förlást tartalmazó névjegy, de megrendítő és borzalmasan szép az. Nagy, szürke, alvó víz partján fekszik egy meztelen nőalak — egyik gyermekét kétségbeesetten melléhez szorítja, a másikat már félig elnyelte egy vízi szörnyeteg. A kép tárgya kereszt és izléstelen. De az anya kétségbeesése, testének vonaglása s a kis gyermek arcából östülő névtelen rémület megrendítő és igaz. De talán legközvetenebbül mégis *Lidércnyomás-a* hat

Szöröshás, hosszuszakállu remete félve nyújtja ki a kezét egy látomány után, melyről azt sejtí, hogy álom, s melyről mégis bűnös reményt táplál, hogy való... *Misztikus*, tehéres fényben jelenik meg előtte egy csábító nőalak s ésbontó szemeit az arcára szegzi. A szentéletű ember arcán a borzalom, a kétség, s a visszafogott érzéki élet fellángolásának harca egyszerűen mesteri.

Megindító és mély dolog a névtelenül beküldött kép: *Napobojovisku Maciejowickem*, a maciejowicei csatáról, ahol *Koszciusko* *Taddé* megsebesült. A sűrű avarban, az ölesre nőtt bozót között egy nagy kereszt látszik s előtte földetlen ível két ifju katona áll. Sötét és borongós a háttér s a két gyermekifju arcán is, mintha ott üne egy egész nemzet gyász-a. *Pocsechy* két gyönyörű pasztell állított ki: *Erdő (Las)* és *Nyár (Lato)* néven. Az egyik csupa sejtelmes sötétség, titokzatos zugás, hogy szinte remegni látszanak belé a nagy fák fekete-kebe jászó levelei, a másik csupa vidámság, eleven-ség és élet.

Reyzner szintén ebben a genreben fest. Az *utolsó képe* (*Ostatnie swop*) csupa levegő, s az az asz-szony, aki lehajlik a tarlóra, azért oldja meg a kendőt a fején, hogy a déli szellő szabadon játszassék fürtjeivel. Reyzner különben nagyon szorgalmas ember: az idén két tájképet állított ki. *Osze* nagy, békányás tavával s „*Heegszakadka*” a komor, meztelen, merész sziklakkal, elmosódott, kavargó fellegeivel igazán nagy alkotások.

A portréisták közül elsőnek *Azentowiczot* kell említenem. Pasztelljei oly finomak, mint a lehellet, könnyedek és graciosusak s karakterben mégis egyéniek. A *Winterowsky* arcképei szinesek és bizonyára hasonlók is, de nincs bennük eredetiség. A németzármasz *Wachtel* ellenben ugy feltogásban, mint szinesében néhány igazán bájos és teljesen egyéni dolgot alkotott.

Ha még megemlítem *Kamiesky* szénrajzait, ezzel

aztán ki is meríttem a feljegyzésemre képek sorozatát.

Ifj. Lónyay Sándorné

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ A magyar filozófiai társaság ma délelőtt tartotta évi közgyűlését az Akadémia ülés-teremben élénk érdeklődés mellett. A közgyűlésen dr. *Bokor József* egyetemi magántanár elnököt, aki megnyitó beszédében a filozófia társulati művelésének és terjesztésének föltételeiről szól.

E föltételeket egy elől a felolvasások és értekezések formájában és tárgyában keresi. Tudományos alapon ugyan, de nem elvont tisztán szakzerű alakban, hanem irodalmi nyelven és stílusban kívánja művelni a társulati életben a filozófiát, a szakszerűleg nem képzett elemeket is érdekelte tenni a közönséget iránt. A tárgy megválasztásában pedig Kanttal tart. Az elme és a tapasztalat minden tudományos vizsgálódás elengedhetetlen keltéke. Az a filozófia vizsgálódása is. Végül a filozofia terjesztése módjairól szólva, emlékeztet a „*szabad gondolat nemzetközi szövetsége*” genfi kongresszusára. Ez a kongresszus a klerikalizmust tartja minden haadás akadályának, melyet minden eszközzel le kell győzni az erőszak eszközeivel is. A Magyar filozófiai társaság az eszmék terjesztésében idáig nem megy, nem is mehet. Nem engedik alapszabályai sem, melyek a napi politikai és egyházi kérdések vitátságát kizárják. De másként is, az eszme és igazság terjesztésére a béke utja az egyedül gyümölcsöző. A békés munka nevében megnyitja a gyűlést.

Az éjjezzel fogadott megnyitó beszéd után dr. *Lázár Béla* terjesztette elő tiltári jelentését, melyben a társaságnak első évi jolydírában és felolvasó üléseiben kifejtett működését ismertette. A számvizsgálóbizottság jelentése után a közgyűlés filozófiai bibliográfiát kiadást határozta el. Azután szép levélben üdvözölté *Wundt* Vilmost, a jeles német bölcsezet 70-ik születésnapja alkalmából.

Végül *Fekete József* tartott érdekes felolvasást *Az élet bölcselete* címen. A felolvasás, mely része a szerző közelebb megjelölt nagyobb filozófiai munkájának, az élet keletkezésének és fejlődésének alapelveit iparkodik kimutatni. Keresi a világ összes nyilvánulásainak Gököt, s ezt az anyagmozgásban találja meg. Anyagmozgásból támad, el és pusztul minden. A népszerűen tartott előadás élénk tetszést aratott.

○ A Magyar Birodalom története. Ilyen című két kötetben megjelent új munkának első és második füzeté van előtűnt. Szerzője *Acsády Ignác*, kiadója az Athenaeum. Mikor új munkának nevezük, akkor nemcsak megjelenése idejére gondolunk, hanem arra a szellemre, arra a feltölgásra is, mely benne megnyilatkozik. Nem kell az olvasónak sokat lapoznia a munka eddig megjelent részében és meggyőződik, hogy *Acsády* könyve semmielőtt eddig megjelent magyar történehez nem hasonlítható. Egyikből sem domborodik ki olyan élesen, hogy ezt a nemzetet a benne kialakult néposztályok összesége tartotta fenn, hogy dicsőségében epp oly része van a munka bajnokainak, mint kardtörtető vitézeinek. *Acsády* az első, ki a földmívelő jobbágyot, az ipar és kereskedelem

REGÉNY

ILICS IVÁN HALÁLA.

Irta: Tolsztoj Leo.

(3)

Ivanovics Péter meghajlott, a nélkül, hogy megengedte volna, hogy a puff rugói nekisza-baduljanak.

— Az utolsó napokban borzasztóan szenvedett.

— Nagyon szenvedett? — kérdezte Ivanovics Péter.

— Ah! Borzasztóan. Az utolsó órákat, nem! még a perceket is szinte átűvöltötte. Három napig ordított megzakítás nélkül. Elviselhetetlen volt. Igazán nem értem, hogy tudtam elviselni. Kerestülhallatszott három ajtón... Oh, mennyit szenvedtem!

— S eszméleténél volt?

— Igen, — susogta az özevgy, — egészen utolsó pillanatáig. Negyedórával halála előtt mindnyájunktól elbuzszott s megparancsolta, hogy Volodját vezessék el ágyától.

Az a tudat, hogy egy olyan ember szenvedéseiről hall, kit gyermekkorra óta ismer, dacára a maga józanságának s az asszony hízlekedésének, megretentette Ivanovics Pétert. Látta a vídám gyermeket, az iskolásfiút, a felnőt komoly hivataltartást... És újra látta a magas homlokot, a leszorított ajkát s megborzadt önmagától.

Háromnapos rettenetes kínlás, aztán a halál! Hisz ez minden pillanatban nálam is bekövetkezhetik, — gondolta és aggodalommal telt el a lelke.

És mégis, maga sem tudta hogyan, az a közönséges gondolat jött segítségére, hogy végre is az egész katasztrófia Ilics Ivánnal történt meg s nem vele s hogy vele nem is fog megtörténni. S miután ezt elvégezte magában, megnyugodott s

részvételt halgatta Ilics Iván halálának részleteit, mintha a halál csak éppen olyan baleset volna, amely csupán Ilics Ivánnal eshetik meg, mással nem s legkevésbé vele.

Miután megbeszéltek a szenvedések egyes fázisait, természetesen abból a szempontból, hogyan hatottak az özevgy idegrendszerére, Praskovja Fedorovna áttért a tulajdonképpeni tárgyra.

— Ah, Ivanovics Péter, miely nehéz dolog ez, mily súlyos, mily rettenetes.

S újra sirásba fogott.

Ivanovics Péter sóhajtott s megvárta, míg az asszony kisíránkozta magát.

Miután ez megtörtént, így szólott:

— Hígyje meg...

És beszélni kezdett s elm adta, ami ő neki bizonyára a leglényegesebb volt, ugyanis megkérdezte, hogyan és miképpen kaphatna a gyógyszer segítségével az állampontártól segítséget.

Tette magát, mintha özevgyi nyugdíja sorsa iránt érdeklődne, de Ivanovics rögtön észrevette, hogy még a leglényegtebb apróságokkal is jobban tisztában van, mint ő maga... Tudott mindent, hogy honnan és hogyan lehet pénzt szerezni, s most még csak azt szeretete volna megtudni, nem lehet-e még többet kapni.

Ivanovics gondolkodott, gondolkodott s miután az illem is úgy kívánta s a siránkozás ellensúlyozására is leszdta a kormányt, kijelentette, hogy több pénzt nem lehet szerezni.

Nagyt sóhajtott, mialatt nyilván valami ürügyön gondolkodott, hogy vendégétől megszabaduljon.

Ivanovics megértette a csendet, szétmorzsolgatta cigarettája tüzet, kezét szorított az özevgygel s az előszoba felé indult.

Az ebédlöben, ahol az óra ketyogott, melyet Ilics Iván örömmel vásárolt meg egy zsidóbarászletben, a lelkeszszel s néhány ösmerőssel találkozott, kik halotti misére jöttek. Ott volt még Ilics Iván szép leánya is.

Talpig gyászban.

Karcsu termete még karcsubbna látszott,

pillantása szomorú, határozott, majdnem haragos volt.

Körülbélül ugy üdvözölte Ivanovicsot, mintha elkötvetet volna ellene valamit.

Ugyanilyen bosszus arcú állott háta mögött egy ösmerős, gazdag fiatalember... Vizsgálóbíró, s amint hallotta, a leány völegénye.

Szomorúan meghajlott előttünk s éppen a halottaszobába akart menni, mikor a lépesőn egy gimnazista alakja tűnt fel, Ilics Iván fia; szakasztott az apja képmása.

Igen, ez volt a kis Ilics Iván, Ivanovics Péter hajdani játszótársa. Mintha meglevenedett volna!

Kisírt szeme olyan volt, amint már nem egészen tiszta 13—14 éves fiuknál lenni szokott. Mikor Ivanovics Pétert megpillantotta, durcásan összehuzta a homlokát s elsögyelte magát.

Ivanovics megbiccenté a fejét s belépett a ravatalhoz. Megkezdődött a szertartás, gyertya, csuklósrás, tömjénszék és sóhajtsók kíséretében.

Ivanovics Péter komoran állott a helyén, az előtte levők lábát nézegetve.

A halottra nem is pillantott, gyengébb érzelmeknek nem engedte át magát s az első kö-zött távozott el.

Az előszoba elhagyott volt.

Gerassim, a szolga szinte kibukott a halottaszobából, szédülőbát a bundákat, hogy megtalálja a távozó kabátját.

— Nos, Gerassim barátom... Ez szomorú dolog! — szólott, csak hogy éppen valamit mondjon.

— Isten akarat. Mindnyáján követjük! — felelt Gerassim, miközben ritka, parasztos fogait esikorgatta s mint az olyan ember, akinek igen sok dolga van, feltárta az ajtót, előhívta a kocsiát, besegítette a vendéget s visszament a házba, azon tűnődve, hogy mi dolga lesz még.

A tömjénfüst, halottaszék s karbolos párázat után igen kellemes volt egy kis friss levegő.

— Hova parancsolja? — kérdezte a kocsi.

— Még nincs késő... Vassziljevics Fedor-

utőrőit és felvirágoztatóit, a szellem a gondolat hőseit az őket megillető helyhez juttatta magyarság ezeréves történetében. Egyiknek sem kedvez a másik rovására, mindegyik egy-egy színe a képnek, melyet a magyar históriáról fest, egy-egy színe, mely a többihez simul és valamennyivel nagy harmóniába olvad össze. Nem csak azt mutatja meg Ácsdy, hogy mint küzdött a magyarság fennmaradásáért, hanem azt is, hogy mint használna fel a kivívott eredményeket, mint illesztett minden megszerzett követ államiságának mint magasabbra emelkedő épületébe. Megrajzolta a magyar nemzetet a harotéren, meg otthona meghitt körében, magánéletének legjellegzetesebb vonásaiban. Majd szervező, majd fenntartó, majd alkotó geniuszát osodállatja meg velünk, anélkül, hogy a szempontok sokfélesége, a világítás, a színek változatossága és különítélessége megzavarná történeti képének egységét. Valóban az egész magyar nemzet története ez, nemcsak felfogásában juttatván kelő helyet a nép minden rétegének, hanem feldolgozás módjában is megemlékezvén róluk. Mert mindenek egyforma élvezettel olvassák, a tudósok, a munkában feldolgozott órási anyagnál, az eredeti kutatótanulmányok sokaságánál fogva, a laikusok pedig előadás világossága és könnyedsége folytán. Ragyogó nyelve, stílusának emelkedettségé soha sem válik a könnyű megértés akadályává. A munka értékét, a szélesebb körű olvasókörzés szempontjából, növeli aránylagos rövidsége, a kiállítás fénye, a szöveg közé szorított illusztráció sokasága és a mű rendkívüli olcsósága, amennyiben egy-egy füzet ára 60 fillér, az egész negyvenfüzetes munkának bolti ára pedig füzve 24 korona tesz.

○ **A Magyar Földtani Társulat** a nyári szünet után november 5-én délután 5 órakor tartja első szakülését a Tudomány Egyetem Ásványtani Intézetében. (Museum-körút 4. sz.) Dr Koch Antal a Mufion korábbi elterjedéséről értekezik, dr Zimányi Károly bemutatja *Hulák* Valér Ásványtani közlemények című dolgozatát s végül dr. Schajarik Ferenc jelentést tesz a társulat ezidei kirándulásáról.

○ **Apró történetek a nagyvilágból.** Irta M. Hrabovszky Julia (Nimen). Ez apró történeteket bátran lehetne komprimitálni regényeknek nevezni, mert mindegyiknek nagy lélektani távlatja van és mindegyik élesen világító lényugorakat vet a modern társadalmi élet hullámsá mögé. Finom női tapintata távol tartja a szerzőt a naturalizmus sötét színeitől, de az érzélgőség szűrkecséjétől is. Mindég mesél és leköti, mint valami bájos háziaszony, ki izléses bucdarójában és elegáns báziruhában mond el olykor igen komoly, olykor igen vig történeteket, melyeket maga figyelt meg, melyeknek maga ad sajátos szint és érdekességet. Kevés könyv jelent meg újabban, mely komolysága mellett is jobban szórakoztatna, mint a *Hrabovszkyé*. Az izléses kiállítás munkát az Athenaeum adta ki, ára két korona.

○ **Hangulatok.** Elbeszélések. Irta László Béla. Találó e könyvnek címe, mert valóban a hangulatok kapják meg legjobban az olvasót László kötetében. László a vidéki életet rajzolja a maga bohóságával, de olykor mély szomorúságával és tragikumával. Szeretettel merül bele az írő a kisvárosi ember lélekének elemzésébe a nélkül, hogy elhanyagolná meséit. Különösen a női lélek érdeki és ennek mélysegeiben annyi árnyalatot vesz észre, hogy messzi tulnőnek azon a szűk körön, amelybe őket László helyezi. A könyv olvasását, tartalmi értékén kívül, igen élvezetessé teszi László Béla egyéni stílusa. A kötet az

hoz hajts! — Es csakugyan nem késett el. Nyegdiknek még beülheteti.

II.

Ilics Iván élettörténete igen közönséges, egyszerű volt és mégis borzasztó.

Negyenöt éves volt, mikor meghalt, mint a legfelsőbb törvényeszek tagja.

Egy pétervári hivatalnok fia volt. Apja különböző minisztériumokban és osztályokban egy olyan pályát töltött be, mely abba a helyzetbe hozta, hogy tekintettel sok szolgálati esztendőjére, állásában örökké megmaradjon, bár képessége éppenséggel nem voltak. Az ilyesfajta hivatalnokok állása csak látszat, ellenben kézzelfogható az a hat- vagy tízezer rubel évi fizetés, melyet életük fogytáig huznak.

Ilyen ember volt a titkos tanácsos ur, sok fölösleges intézet fölösleges tagja: Jezovonics Golovin Ilja.

Három fia volt, születésére a második Ilics Iván.

Bátyja egy másik minisztériumban éppen azt a helyet töltötte be, mit édesapja s már közel volt ahhoz a szolgálati évéhez, amelyben a lustasági pótlékok szokták megkapni.

A harmadik szerencsétlen fiót volt. Különböző állásokban lehetetlenné tette magát s most a vasutnál szolgált.

Atya, fivéréi s különösen családja nőtagjai nem igen szerettek vele találkozni s csak a legelkerülhetetlenebb esetekben ejtették ki a nevét.

Testvére egy báró felesége volt, ki éppen egy hivatalnokoskodott, mint apósa.

Ilics Iván, amint már mondani szokták „le phenix de la famille“ volt.

Eppen olyan hideg, számító, mint bátyja s nem olyan korlátolt, mint az öcsese.

Öcsésével együtt kezdett tanulni a jogi iskolában.

Az ifjabb a tanfolyamot nem végezte be s az ötödik osztályból kidobták, míg az idősebb jól abszolált.

Athenaeum Olvasótárában jelent meg és ára csinos piros vászonkötésben 1 korona.

EGYESÜLETEK

(A Gyermekbarát-Egyesület) vasárnap délelőtti tartotta közgyűlését, Berecz Antal elnöke alatt.

Az egyesületnek 1901-1902. évről szóló működésére vonatkozó jelentést Weiss Odön titkár terjesztette elő. E szerint most 800 gyermekkel többlet fogadhatott az egyesület a pártfogásába, mint az előző évben, amennyiben a gyermekek száma 1845-ről 2145-re szaporodott. A gyermekek ebedje 18.000 korona 86 fillérre került. A gyermekek 69 iskolából jártak az egyesületi ebédekhez s közöttük 114.941 adagot szolgáltattak ki. Az egyesület 15 évi tennálása óta sok ezer nélküli iskolás gyermekről gondoskodott, úgy, hogy a téli hónapokban jó, meleg ebédet adott nekik. Az egyesület jövővőli, fenntartói közt ott volt maga a király is; továbbá adományokkal járultak az intézet részére: a vallás- és közoktatásügyi minisztérium, a székesúvárosi hatósága, egyesületek, intézetek és magánosok. A népkönyhák vezetőségei szintén gondoskodnak mindenütt a szegény gyermekekről.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a felmentvényt minden irányban megadta. Aztán megválasztották a tisztikart a következőkben: elnök: Berecz Antal, alelnökök: dr. Rácz Károly, Neumann Ármány, titkár: Weiss Odön; pénztáros: Ribári Mór; ellenőr: Habóthy Sándor, számvizsgálók: Adler Sándor, Köpcedy Sándor. Választottak ezenkívül 25 tagból álló választmányt.

SPORT

*. **Football.** Fényes diadalt arattak a magyar labdarúgók a mai napon. Nagy fölényvel vertek meg egy oly csapatot, mely eddig a „kontinens legjobb csapata“ címet viselte. A híres Slavia és a 33-as Football-Club állottak egymással szemben, s bár a Slavia tegnapi szereplése után a magyarok reménykedtek is egy kisé, de 3:1 eredményt még a legveresebb tippelő sem hittek, pedig az első félidő elejétől egész végig támadott a magyar csapat s folytonosan az ellenfél mezején tartózkodott. Ha a labda párszor a másik oldalra került, azt csak a kitűnő Baumrucknak köszönhetik a csehek, azonban annak sem sikerült a kapu közelébe férkőzni, úgy hogy Siil kapus egész nyugodtan szemléldöbdtett a nagy közönséggel egyetemben. Az első labda 16 perc, a második 86 pero mulva gurult be a cseh goalba a nézők riadó éljenzése közepette. A „33“-os mindegyike három helyett küzdött s oly győnyűri összjátékot sejtett ki, aminőben csak ritkán győnyörködhelt a budapesti közönség. A csehek a játék vége felé, midőn a magyarok már a 3-ik

Már az iskolában az volt, ami egész életében: szorgalmas ember, jókedélyű, akivel lehet beszélni, de aki kötelességét mindenkor a legpontosabban teljesíti.

De kötelességének tartotta mindazt, amit föllebbvalói is annak tekintettek.

Mint ifju s később mint meglett ember sohasem volt kéjgő, de mint a fény az éjjeli bogarakat, egész életén át folytonosan vonzották a magasabrangnak, elsajátította azok modorát, világnezetét és barátságot igyekezett velők kötni.

A gyermekek ors ifjuság minden kísértése elvonult föltte a nélkül, hogy nyomokat hagyott volna lelkében, gondolkozo, törekvő fiu volt, szabadtan az a felsőbb iskolákban, de mindig betartott bizonyos korlátokat.

Még az iskolában megesett vele néhány dolog, amiért azelőtt szegyenlette volt magát s még elkövetésök idején is undort ébresztett benne önmaga iránt, de mikor később látta, hogy magasállásu emberek is elkövetik ugyanazokat a dolgokat s éppenséggel nem szegyenkezett miatuk, meg is feledkezett róluk s nem zaklatta lelkiismeretét.

Mikor iskolái végeztével atyjától pénzt kapott, hogy csináltasson szolgálati ruhát, Ilics Iván Charnernél rendelte meg, óraláncan emlékretem lögött azzal a felirással: recipe finem!; elbusuzott nevelőjétől, iskolatársait megvendégelte Dononná s u Björnddel, meg a legújabb divatu fehérenművel, ruhával s pipercikkkel volt tele, elutazott abba a városba, ahol apja révén állásra tett szert. A kormányzószághoz osztották be.

Uj állomásán éppen olyan helyzetet biztosított magának, mint annak idején az iskolában.

Pontosan szolgált, a kellő időben megtörtént mindig az előléptetése, de soha nem feledkezett meg a tisztzséges szórakozásról sem.

(Folytatása következik.)

goalit is megcsinálták kisé durváskodni kezdtek, de Joland bírő a legkisebb hibát is letujta, a 41-ik percben sikerült végre a cseheknek egy goalt löniök s így 3:1 eredménnyel a 33-asak arattak a szezon eddigi legszebb győzelmét. Közvetlen a játék befejezése előtt Steiner csatárt egyik cseh játékos úgy megrugta a lábán, hogy társainak karján tudott csak kijutni a pályáról.

A csömöri uti versenypályán a *Budapesti Torna Club* és *Ferenovárosi Torna Club* 1. csapatai mérkőztek a közönség nagy érdeklődése mellett. Még csak néhány ily matchet produkáljanak labdarugóink és a közönség józlési része távol tartja magát oly duakodástól, melynek ma szemtanúi voltunk a bajnokinak csuolt mérkőzésen. A játékot a B. T. C. erőszakoskodása miatt a bírő kénytelen többször felfüggeszteni s a F. T. C.-nak szabadrugást adni. Alig melegednek be a küzdők a játékba. Fey Viktor, a B. T. C. egyik hátvédje föltasztotta a ferenovárosiak jobb szélsőcsatárját. A játékos eszméletlenül terült el a földön, három joga kitört, agyrázkódást szenvedett és eszméletét még egy óra mulva sem nyerte vissza. Az első félidőben a B. T. C. 2 goalt lött, a második félidőben a F. T. C. folyton támad, de eredményt elérni nem tud a csatársor hiányossága miatt. Az eredmény 2:0 goal a B. T. C. javára.

Nyiltér.

FÉRFIRUHA-BÉRLET

LEGJOBB RUMAZKODÁSI RENDSZER

DEUTSCH F. KÁROLY

BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 1. SZÁM.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYESZÉK

§§ **Vádirat Petroné ellen.** Erdei Sándor gyilkosa, Petró Gyuláné ellen dr. Geguss Gusztáv, a királyi ügyészség vezetője ma adta be a törvényeszekhez vádiratát, amelyben Petroné rablással párosult gyilkossággal vádolja. A vádirat megokolása részletesen ismerteti a gyilkosság történetét. Mikor Erdélyi julius elsején reggel kérte, hogy törleszse az adósságot: Petroné letépete az öreg embert, a pam-lagra s a fejére mért ökölcsepásokkal elkábította. Aztán agytakarót tömött a szájába, ezzel fojtotta meg. A hullát lábainál fogva átvonszolta a lakás kisebb szobájába, s kitaszította a halottat. Vacsora után pedig konyhakéssel feldarabolta Erdei hulláját és egy gyermekocsióban elszállította a szigetesi üres telekre. A vádirat megérkezése után dr. Bartha László vizsgálóbíró felhozta a vizsgálati fogságból Petronét, kit két bürtőnr kísért a vizsgálóbíró e.é. Az asszony aza a fogság ideje alatt teljesen megakult s nyoma sincsen egykori csinoságának. Fehér bluzt és leher kötöt viselt, feje fedetlen volt. Miután a vizsgálóbíró felolvastatta Petroné előtt a vádiratot, megkérdezte tőle: — Megértette? Az ügyészség gyilkossággal és rablással vádolja.

— Igen, megértettem és kérom, értesítsék védőmet, Nessi Pált.

A tárgyalást még ebben a hónapban megtartják a vádatancs előtt.

§§ **Egy íróné sajtópöre.** A mult télen Lengyel Laura, az ismert nevű tárcsíróné arról értesült, hogy valaki az ő nevében előfizetőket gyűjt az *Előkelő világ* című folyóiratra, amelynek ő sohasem halotta híret. E miatt egyik fővárosi napilapban megámadta az *Előkelő világ* szerkesztőjét, Lengyel Gizellát, aki a támadásra a saját folyóiratában felelt. A két támadó oikk miatt kölcsönösen sajtópert indítottak egymás ellen rágalmazásért és becsületsértésért. A bejezett vizsgálat után a törvényeszek vádatancsa a Lengyel Gizella által indított sajtópert beszüntette Lengyel Laura ellen, ellenben Lengyel Gizellát vád alá helyezte rágalmazás és becsületsértés sajtóvértéséért az *Előkelő világban* megjelent s Lengyel Laurára vonatkozó oikk miatt.

TÁVIRATOK

Bécs, november 2. O felsége ma délelőtt *Szögyény-Marich* berlini nagykövetet több mint félórán át tartó külön kihallgatáson fogadta.

Páris, november 2. *Miquelon*, a *st-pierrei* ideiglenes kormányzó távirata jelenti, hogy a *st-pierrei* templom, paplak és törvénykezési palota tűznek esett áldozatul. Eddig emberéletben nem jelentettek kárt.

Pétervár, november 2. A baltai hajógyárban tegnap kezdtek a *Silva* hajóraj páncéioshajó építését. Az új admirális hajógyárában tegnap vízrebocsátották a *Kamaszka* torpedó-szállítóhajót.

A műpártoló Vilmos császár.

Charlottenburg, november 2. Ma délután felavatták a képzőművészeti és zenei királyi főiskolák új épületeit Vilmos császár, *Augusta* Viktória császárné, *Stuát*, *Kheimbaben* és *Budde* miniszterek, *Ende* tanár, művészeti akadémia elnöke, *Werner* és *Joachim* a két főiskola igazgatói és azoknak tanári kara, az egyetem és a berlini főiskolák igazgatói és külföldi akadémiai és művészeti ületek küldöttségének jelenlétében Vilmos császár ez alkalommal hosszabb beszédet mondott, melyben utalt arra, hogy az akadémia, melyet 1698-ban III. Frigyes választófejedelem alapított, minden elődjének protektorátusát élvezte. Az eredetileg csak a képzőművészeteknek szánt akadémiát 1809-ben zenei osztállyal bővítették ki, később zenei főiskolát állítottak fel és a gyakorlati oktatást a művészet különböző ágaihoz kibővítették; mindez ékesszóló bizonyítéka a királyi gondoskodásnak, melyben az akadémia részesült. A császár különösen megemlékezett arról a támogatásról, melyben *Atya*, *Frigyes* császár, az intézetet részesítette. Elismeréssel adózott a két főiskola eddigi kiváló sikereinek, de ezt a komoly inelmet intézte a tanárokhoz és a tanulókhöz, hogy az utólréteget klasszikus mintákat követve a művészet ideálját a hagyomány, valamint a szépség, esztetika és harmónia változhatatlan törvényei által kijelölt utakon keressék és ápolják. A művészet apostolainak munkája emelje fel a népet a mindennapi élet fáradalmaiból a művészet magaslataira és erősítse a nemes iránti fogékonyságot. Ily szellemi vezéreltetve a két főiskola meg fog felelni nagy feladatainak és a hazára dísz és ádás lesz.

Olaszország fenyegetése.

Páris, november 2. A Havas-ügynökség jelenti Adenből: Minthogy az olasz kormány Törökország részéről ajánlott biztosítékokat elégteleneknek nyilvánította, az olasz csapatok *Maddyt* bombázták.

Spanyol kormányválság.

Madrid, november 2. Több lap nagyon látja a kabinet helyzetét, dacára annak, hogy *Sagasta* ezt ismételtelen megafolta.

Japán-európai konfliktus.

Berlin, november 2. A *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* jelenti: A választott bíróságba, mely a Németország, Anglia és Franciaország közt egyrésztől és Japán közt másrésztől augusztus 28-án kötött szerződés értelmében a japáni idegen követeket oly fontos házadó-kérdésben fog dönteni, mind a két fél megnevezte a bírákat. *Japán* Motono párisi követet, az európai hatalmak *Reunault* francia egyetemi tanárt nevezték meg, akinek kinevezése az érdekelt hatalmak jelöltjei közt való sorshuzás után történt. Németország *Marlitz* berlini tanárt, Anglia sir *Eduard Sryt* hozta javaslatba.

Török követség a cárnál.

Jalta, november 2. A rendkívüli török követség, amelynek vezetői *Turkhan* basa, *Fisa* basa és *Sadik* basa, tegnap *Miklós* cár reggelire hívta meg. A reggeli alatt a követséget kísérő török zenekar játszott. Este 7 órakor *Nizolajevics* Péter nagyherceg ebédet adott a követség tisztelőire. Az *Ismir* török hajó tisztjei részére, mely hajón érkezett a követség, a *Standard* császári yachton diszlokoma volt, amelyen *Pluve* belügyminiszter, ennek segédje *Szinovjev*, *Szinovjev* konstantinápolyi orosz nagykövet és más orosz méltóságok vettek részt.

Chamberlain Dél-Afrikában.

London, november 2. *Chamberlain* gyarmatügyi miniszter hivatalos közlés szerint *Szezen* át megy Dél-Afrikába és Durbanban fog kikötni. Rhodesiába nem szándékozik elmenni.

A francia bányászstrájk.

Lille, november 2. Délután a sztrájkoló bányamunkások megbízottai és az északi szénmedence társulatának megbízottai értekezletet tartottak, melyen az utóbbiak elvben készeknek nyilatkoztak a választott bírói döntés elfogadására.

Páris, november 2. Basly képviselő kérésére a közmunkaügyi miniszter Nord és Pas de Calais me-

gyék bányászati főfelügyelőjét. De la Fond-ot jelölte ki választott bíróul a lenti bányamunkások által felvetett vitás kérdésekben.

Calice báró a szultánnal.

Konstantinápoly, november 2. Báró Calice osztrák-magyar nagykövetnek a szultán által tegnap történt fogadása alkalmával a hosszabb beszélgetés időtartama néhány tartomány nyugtalanító helyzete volt és annak feltétlen szüksége, hogy alkalmas intézkedésekkel javítsanak a helyzeten.

A forrongó Balkán.

Konstantinápoly, november 2. *Issa Bojjetvác* albán főnök a mitrovicai tünteléseket rendezte, egy bizalmi emberével akar idejönni, míg *Sanzi* basa azt követeli, hogy kormányhivatalnokok kísérjék őt ide. *Issa Bojjetvác*nak gondolkozási időt adtak. Azt hiszik, hogy engedni fog. *Omor Rusni* marsall, aki az 1897-iki görök-török háborúban vezérlő főnök volt, egy küldöttséggel Serresbe utazott, hogy konstátálja, vajjon Ibrahim basa jelentése, hogy a bandák üzemeltetése a szeresi szandzsákban megszűntek, megfelelőnek-e a valóságnak.

Közgazdasági távirat.

Washington, november 2. Bondok visszavásárlása által az államadósság októberben 14,739,587 dollárral csökkent. Az államkincstár készpénzkészlete 1,302,695,753 dollár.

New-York, november 2. A múlt héten 3481 dollár aranyat és 492,435 dollár ezüstöt vettek ki.

KÖZGAZDASÁG

Dohánybeváltási határidők. Mint hivatalosan jelentik, a *dohánybeváltást* az e céllal kiküldött állami közegek a következők sorrendben fogják végezni; december 1-én a ladi beváltó hivatalnál, — december 9-én a barsai, érsekvári és hajdu-doroghi beváltó hivatalnál, — december 15-én a budapesti, debreczeni, kápolnai, miskolci és nyíregyházi beváltó hivatalnál, — december 18-án (és másodszor február 20-án) a marosvásárhelyi beváltó állomáson, — december 27-én a togarasi beváltási állomáson, — s január 2-ikán az aradi, battonyai, békés-csabai, csókai, csongrádi, érmihályalvai, félegyházi, jászberényi. (beváltási állomás), jásziskéri, kisvárdai, nagybecskereki, nagykirályi, nagylétfai, nagytürkányi nyírbátori rakamazai szegedi, szolnoki, tiszvári, vásárosnaményi és zombolyai beváltó hivatalnál. A három (toгарasi, jászberényi és marosvásárhelyi) bizottságotl e tekintetbe, legfröbbed ideig fog tartani a beváltás Csongrádon: 18 napig és legtovább Barcon: 82 napig.

Árverés a zálogházban. A budapesti királyi zálogházak igazgatósága közhírré teszi, hogy mindazok a tárgyak, amelyek múlt év október havában elzalogosítottak árverésre kerülnek, és pedig: *Terézvárosi* intézetében a 12 óra felvett tárgyak november hó 14-én, a 6 óra felvett szövetek és ruhaneműek november hó 6-án és a következő napokon; *Belvárosi* intézetében a ruhaneműeket november hó 6-án, az ékszereket pedig november hó 24-én és a következő napokon árvereli. A terézvárosi intézetben VI. *Eötvös-utca* 3. szám alatt a belvárosi intézetben a zálogház helyiségében tartják meg az árverést.

A kiskarai edénygyár. Több fővárosi újság azt a hírt adta közre, hogy a *kiskarai* lemezédenygyár, melyet a pilseni *Barthelem*-féle részvénytársaság az államtól megvett, üzemét beszüntette és az alkalmazottakat elbocsátotta. ellenben a Pilsenben gyártott árukat magyar bélyeggel ellátva árusítja. — Illetékes helyről kijelentik, hogy ez a hír téves értesülésen alapszik, amennyiben a vállalat a gyár üzemét nemcsak folytatja, de még tetemesen meg is nagyobbitotta, a munkások eddigi létszámát fenntartotta és az átvett alkalmazottakat, egyetlen elbocsátott egyént kivéve, állandóan foglalkoztatja. Jelenleg pedig a gyár üzemének további kiterjesztése érdekében a kincstárnál a zölyomborzó-kiskarai iparvasút átvétele és rendes vágányú vasúttá való átalakítása iránt tárgyalásokat folytat.

Áruforgalmunk Romániával. Romániával való vasúti áruforgalmunk szeptemberben a kivitel irányban 16,315 tonna volt, 40%-kal több, mint tavaly szeptemberben ideig a székegy vasútk mentén levő fűrésztelpekről származó haszonakivittel (8070 tonna, tavaly 4500) fellendülése következtében. A kivitelből a predealai vonalra esik 60, a gyimesire 15, a veretorovai csaknem 25, a veretorovira 0,05%. A bevétel csak 4344 tonna volt (tavaly 5280) a megcsapant gabona- és kőolajbehozatal folytán. A behozatalból a predealai vonalra 50, a gyimesire 15,3, a veretorovai 82, a veretorovira 6,5%-os esik. Az év elejétől szeptember végéig a kivitel 127,360 tonna, 20%-kal több a tavalyinál, a behozatal 76,360 tonna, 10%-kal kevesebb. A kivitel fele jár, 20%-a vasra esik.

A lisztkivétel. Lisztkivételünk Fiumén át szeptemberben 11,244, (fővárosi malinokból 7,588, vidékiekből 3,656) tonna volt (tavaly szeptemberben 7,917, az idén augusztusban 6,650 tonna). Nagyobb volt különösen a kivitel Angliába (3,976 tonna; + 888) és Braziliába (980 tonna; + 95). Kivitelét azonkívül a múlt hónapban az osztrák kikötőkbe 3,052, Velencebe 1,545, Franciaországba 226, Anbersbe 65, Hollandiába 964, Norvégiaiba 215, Stockholmra 30, Görögországba 8, Maláta 5, angol keleti kikötőbe 8, hollandi Kelet-Indiába 81, Egyiptomba 8 és különböző arikai kikötőkbe 26 tonna. Az év eleje óta szeptember hó végéig az összes lisztkivétel Fiumén át a folyó évben 69,663 tonna, ami 5702 tonnával ke-

vesebb a múlt év hasonló időszakának kivételénél, az Angliába és Braziliába szállított mennyiség már most csaknem elérte a tavalyit; o'szállítottak ugyanis Angliába 26,870 tonnát (— 1495), a Braziliába pedig 6782 tonnát (— 1110).

A marosvásárhelyi iparkamara közgyűlése. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara október 28-án közgyűlést tartott. Tauszik B. Hugó elnök megnyitotta után Kossuth Lajos emlékéét jegyzőkönyvbe iktatták. Az elnök bejelentette a kereskedelmiügyi m. kir. miniszternek a székegy körvasút kiépítésére vonatkozó választ, mely szerint a körvasút gyors kiépítését anyagi okok gátolják. Most azonban változik a viszonyok, a székegy körvasút költsége az állam költségvetésébe jölvételest s mint Lukács László pénzügyminiszter jelezte, a székegy körvasút egyszerre fog kiépülni. A gyűlés a jelenlést örömmel tudomásul vette. Kár, hogy nem tett lépéseket az iránt, hogy az építésnél lehetőleg székegy anyagot használjanak fel, azt székegy munkásokkal termeltessek. Ivaroztassák és munkálatoznak is székegy munkásokat alkalmazzanak. Napirendre tért a kamara a budapesti kis- s közép-kereskedőknek a kereskedők képzésére és kénszer-társulására vonatkozó indítványa fölött. Elénk érdeklődést keltett a székegy fiuk ipari kiképzéséről betervezett jelentés. A kereskedelmi kormány felhívására a székegyföldi főispánok. Székegy egylet és a kamara a tsnádi székegykongresszus alkalmával tartott értekezleten ugyanis meggyeztek abban, hogy a székegy fiuk ipari kiképzésénél az eddigi eljárást követik. Az állami gyárakban és magániparosoknál helyezik el az ipari pályát kereső székegy fiukat. Szükségesnek tartják azonban, hogy a Budapestre helyezett székegy ipari tanoncok részére egy Utthon létesíttessék. Tekintettel arra, hogy az állam által nyújtott 8000 korona segély kevésnek bizonyult, elhatározták, hogy a segélynek 12.000 koronára leendő felemelését kérelmezik. Jelenlést tételt a székegy kongresszusról, melynek rendezésében a kamara, mint egyik szakosztály vezetője vett részt. Igen fontos határozatot hozott a kamara a debreczeni székegy társaságok kezdeményezésére, a debreczeni és aradi karácsonyi bazár ügyében, hol székegy ipari és háziipari cikkek lesznek kiállítva. Az egész székegyföldön részteszen ezekben a bazárokbán. A kereskedelmi kormánytól 1000 korona segélyt kért erre a célra a kamara. Fartól feliratja támogatja az aradi kamara azon előterjesztést, hogy az államségelyt élvező gyárosok köteleztesseken kizárólag hazai építőik és munkásokkal, hazai anyagból dolgoztatni. Bürger Albert alelnök indítványa feliratot intéz a kamara a kereskedelmi kormányhoz, kérelmezvén a Budapestre és onnan irányuló hirtelen köcsik enntartását és a jelenben használt kopott, rossz köcsiknek jobb, folyosós köcsikkal leendő kicserélését.

Beszúntított hajójaratok. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy a kisdunai hajójaratokat Budapest és Dömös közt megszünteti, ugy hogy Budapestről Dömösre e hó 9-én, Dömösről Budapestre pedig másnap, 10-én lesz az utolsó menet s e napokon a budapest—dömösi vonalon levő állomások személy- és árutorgama megszűnik. A társaság ugyanez időben a tiszai rendes hajójaratokat is Csongrád és Szolnok, valamint Csongrád és Szeged közt az előrehaldott időnyre való tekintettel a következő módon szünteti meg: Utolsó le- és lemenet Csongrád és Szolnok közt november 9-én, Csongrád és Szeged közt november 10-én. Az itt említett viszonylatokban megszüntetett hajójaratok vonalán levő hajóállomások személy- és árutorgama tehát az említett napokon megszűnik, a tömegaru-forgalmat azonban ez az intézkedés nem érinti.

Denaturált szesz. (*Kalmár* Sándor cég jelentése.) A jó fogyasztás folytán a készletek megcsapantak és mivel Gaiociából azt jeentik, hogy az idei evadban a szesztermeles burgonya hiánya folytán kisebb lesz, emeltozva a kereslet jövő évi szállására igen éleik volt. A tulajdonosok tartózkodók voltak és árkövetéseiket telemelet rövid lejárta uőitéseknél, míg jövő évi árlatra egyáltalán nem hajlandók adni. Mai nagyban jegyzések azonnali szállásra 32.—33.—; egy éven belül történő átvételre 33.—34.—korona pr. 10.000 literok, ingyen barbelban, készpénzfizetés mellett, engedmény nélkül. Egyes barrelok egy koronával drágábbak.

Napirend.

Naplár. Hétfő, november 3. Római katolikus: Viktória. — Protestans: Silvia, Ida. — Görög-orosz: (október 21.) Hilár. — Zsidó: Marcheschván 3. — Nap leik 6 óra 32 percek. — Nyugszik: 4 óra 22 percek. — Hold leik 9 óra 15 percek reggel. — Nyugszik: 6 óra 35 percek este.

A pénzügyminiszter fogadj délután 4 órakor. Nemzeti Múzeum. Természetjárói tár. Nyitva van délelött 9 órától délután 1 óráig.

Teknológiai sparmúzeum nyitva délelött 9—1-g. Közlekedési Múzeum a Városligetben délelött 9 órától 12-g és délután 2 órától 6-g.

Az Akadémia Goethe-évszobája nyitva délelött 10—12-g. Múzeum könyvtár d. e. 9—1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3 órától 7 óráig. Egyetem könyvtár zárva.

Állatkerti a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakönyvtára, tudakozó osztálya és keleti miniatúr: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelött 9-től 12-ig és délután 3 óráig 6 óráig. Hazai termékek állomó kiállítása és kereskedelemörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzlevezetőség árusításokat is eszközöl) a városigeti ipart csarnokban nyitva: délelött 9 órától 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A külföldi kereskedések központi üzlevezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Hétfő, 1902. november hó 3-án.
Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1902. november hó 3-án.

Iskarióth.

Eredeti tragédia 5 felvonásban. Irta Váradi Antal.
Személyek:
Pontius Annás Szacsavay Iskarióth Bakó
Ruben Molnár János Mihályfi
Isachar Egrossy Péter Ujházi
Kaiphás Horváth Jakab Faludi
Ahasver Mészáros Tamás Kőrösmezői
Mephtali Iványi, Magdolna Fái Sz.
Gabányi Osedás Hetényi

VIGSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1902. november hó 3-án.

Fedák Sári vendégfelléptével Csókán szerzett vőlegény.

Énekes bontozat 3 felvonásban. Irta Szigeti József.
Zenéjét szerzte: Serly Lajos.
Személyek:
Csontai Balassa Traurer Vendrei
Béla Góth Előjáró Kazaliczky
Eszti Rostagni Irmag Tapolczai
Ábrai Irén Fedák Futaki Szerényi
Barnay Petnes Ripacs Hegedűs
Olga Nográdi Nefeletzi Niao

NEPSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1902. november hó 3-án.

Casanova.

Regényes nagy operette 3 felvonásban, előjátékkal.
Irta Faragó Jenő. Zenéjét szerzte Barna Izsó.
Személyek:
Casanova Nyárai A sátn felesége
A sátn Marion Küry
Petruccio Szirmai Pumpadour }
XIV. Lajos } Lia }
Mózes } Náthán } Delli
Marina Holló Barbarine Harmath I.
Heloise Dory M. Stella }
Joe } Pázmán } Bakter } Nagy
Piperlin Boross Leó Szomori
Merlingard Szilágyi Colombe Tomcsányi
Bardinel Ráthonyi Zenaide Szeleseti
Vetiver Giréth Céline Kornai
Roussignac Rubes Anita Marosi

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1902. november hó 3-án.

B. A. L. E. K. (Cabinet Piperin.)

Operett 3 felvonásban. Irta Raymond és Burani
Zenéjét szerzte Hervé. Fordították Rákosi Viktor és Makai Emil.
Személyek:
Piperlin Boross Leó Szomori
Merlingard Szilágyi Colombe Tomcsányi
Bardinel Ráthonyi Zenaide Szeleseti
Vetiver Giréth Céline Kornai
Roussignac Rubes Anita Marosi

URANIA SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1902. november hó 3-án.

Angol élet.

Irta Ráth István.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

RÉMI-MULATÓ.

Király-utca 71. Király-utca 71.
Rémi Tivadar, igazgató. Halmovici M., művészeti
Pénztárnnyitás 7 óraker. Kezdeté 8 óraker.

A szenzációs ujdonságok hatásos sikere!
— **Georg és Guszti Edler** —
legjobb hírnévnek örvendő tírol énekesek „Styriai alpesek”
címmel jelennek meg.

— **Charlotte Kára** —
(aró) Etiole Paristonne

— **Roberto és Laura** —
a legjobb nemzetközi énekpárok

— **Les Omankofszky** —
láncokroták, a jelenkor legjobb mutatványos

— **La belle Heloisa Titcomb** —
The 4 Noiset

Georg Bonhairs-csoport
valamint a többi művészek fellépté tökéletes új műsorral.
Belföldi jegyek elővételben 70 kr., kintiek: tiszta Andrássy-ut
28., tiszta Erzsébet-körút 61. (földpótlás) és tiszta Király u. 72.
Az előadás után a tölkei-kávéházban Pécsi Hegedűs Gyula
cigányzenekara hangversenyez reggel 5 óráig.

Színházak heti műsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti színház	VI. színház	Nepszínház	Magyar színház
Kedd	Lohengrin	A föld	A csókán szerzett vőlegény	Casanova	Balkézről
Szerda	Nincs előadás	Kurucok Párisban	A csókán szerzett vőlegény	Lili	Balkézről
Csütörtök	A hugonották	A bögve A fősvény	A csókán szerzett vőlegény	Katalin	Balkézről
Péntek	Hunyady László	Halálos esőnd	A csókán szerzett vőlegény	Niobe	Balkézről
Szombat	A bajazzók, Piros cipő	Halálos esőnd	Loute	Niobe	Balkézről
d. u. Vasárnap este	A nürnbergi mesterdalnokok	A szigetvári vértanúk	A csókán szerzett vőlegény	Náni	B. A. L. E. K.
		Halálos esőnd	Loute	Niobe	Balkézről

Nyomatott a „Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgókéjén, Budapest, IX., Ulloi-ut 25.

FOVÁROSI ORFEUM
Waldmann Imre igazgató
Nagymező-utca 17.
Egy éjjeli támadás
nagy kiállítás-nemzetjáték
szerezők: Paul Martinetti
Mary Lincke koncert-énekesnő
Little Fred akrobata kutyával
Trío Becarusco olasz utcai énekesek
Alexandroff orosz együttese
Marius, Sather, Karen, Harimant, Bumann, Leony, Tarka Szatmári, Baltes, Kozmográf.
Az előadás 8 óraker kezdődik.
A téliherben reggel 6 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez.

Szabadalom értékesítés.
A 18029 számú „Berendezés vasuti vonatok ünni-közdő megállására” című magyar szabadalom tulajdonosa Rousseau Lajos mérnök Párisban szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötöttet keres, illetve gyártási engedélyeket kiadni óhaj. Felvilágosítással szolgál a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat Pásztor, törv. bej. cég
Budapest, Erzsébet-körút 17. sz. Telefon 24-20.

A cirkusz.
A cirkusz iránt igen nagy az érdeklődés, mert igazán bámulatosak azok a mutatványok, a mit ottan látnak az emberek. Különösen a díverszenyek után érdeklődik a nagy közönség és egy-egy nyertes félt olyan ujongás fogad, hogy csak úgy reng a körönd a sok tapstól. Ilyen falrengező taps jutna ki a Hecht Bankháznak is minden alkalommal, midőn versenymenyéknét hirdetik ki a főnyereményeket, melyeket eddig osztályorsójátéka vevőinek kifizették. Vásároljon tehát osztályorsójátéka a Hecht Bankháznál, a hol a legtöbb főnyereményt nyerték. Budapest, Ferenciek-tere 6. és Erzsébet-körút 32. Húzas nov. 20. és 21. Éjszaki sorsjegye 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor., nyolcad 1 kor. 50 fillér.

JÓ SZÍV SORSJEGY
Húzas november 15.
Főnyeremény 30000 korona. Játékterület 1908-ig.
Kapható 24 havi részletfizetéssel.
Havi befizetés 3 árba 2 kor. 95 fillér.
Már az első részlet és 30 fillér ajánlati díj ellenében megkötőd a sorsjegyek sorozati és számtal tartalmazó részleteit azonnal juttatjuk.
Fleissig Sándor bankház, Budapest Erzsébet-körút 2.

Kézpénzkölcsön Földbirtokokra
a becsülték háromnegyed részét 4% ellenében 15-60 évi törlesztésre. Kataszteri birtokok és teleknyomai kivonattal küldendő.
Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet, tulajd.: GURRE Ferenc.
Budapest, VI., Váci-körút 39. szám.
Fennállása óta közel 200 millió koronát meghaladó kölcsönököt konvertált.
— Alapítványt 1890-ben. —
A 16876. számú
„Önműködő készgázok nagyobb nyomással bíró folyadékok vagy gázok alkalmazásánál veszendőbe menő munkának ipari hasznosítására” című, 1899. június 9-ől kelt magyar szabadalomra vevők vagy engedményesek kerestetnek.
Szíves ajánlatok „W. A. 6884” alatt Mosse Rudolfhoz, Bécs, I. Seierstätte 2. kérétnék.

BIKAVÉR LIKÖR
KLEIN JÓZSEF ÉS ADOLF BUDAPEST
TÖRVÉNYESEN BEJELZETT VEDŐJELEL
BIKAVÉRBORBŰL
LEPÁRÓLT, GYOMORERŐSÍTŐ ÉS ETVAGYRÉSZTŐ UKÖR.

Elhasználjon
Körpelt-féle kefényomított folyadékot, a kezét 3 nap alatt bármely simára és időfőrtétezi. Egy üveg 50 fillér. Postal azérkeltetés: Körpelt győrtárat Budapest, Lipót-körút 28. Négy üveg rendelésénél bérmentve.

BUTOROK
úgy készpénzert, mint részletfizetésre
leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig
legjuttányosabban
Kürentren és Fuchs testvéreknél,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 8.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.
Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legelső jele, hogy ezen szörnyű állapot megszűnjék. Kell lennie valakinek, a ki a fátalatságot a neki életéről jóakarattal, színtől és behatáson felvilágosítja, kell lennie valakinek, a kinek az emberek titkos bajaitká bán, tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhatják. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a neki életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már megvált bajokon is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése.
Ilyen magasutas hivatású és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hírű intézet (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10.), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint a nő) neki életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedvei meg tisztulnak, idegeli megerősödnél, az egész szervezete megszabadul a koragyógyító-alkali kinyal megszűnnek. Ezen intézetet a benne alkalmazott és sok ezer betegem biztos és teljes eredménnyel használt gyógyódmódnál fogva a monarkia-ian utóré és egyedülálló. A mindennapi jogalkotás megzavarása nélkül, a mindennapi alaposan és gyorsan gyógyítja már sok éve óta Dr. Palócz az ő specialis gyógyódmódnál még a legelhanyagoltabb esetekben is a bajkórós sebeket, hűgység, hólyag-, ideg- és hátrénc-bajokat, az öntérfőzést és szifilisz utóbjait, magümlést, olgyengült férfierőt (impotentia), aranyert, vérbaosást, börtbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki barna önköl fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó választ a levélhez csak válaszdíjkelettel kell mellékelni. A gyógykezelés befizetése után a leveleket elégtelük, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézetet a szükséges specialis gyógyszerekről is gondoskodik. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 óratól délután 6 óráig (vasárnap déli 1 óráig).
Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest VII., Kerepesi-ut 10.

Mielőtt
főrn. fu. vagy gyermek-keszédők saját árjékében Koch testvérek Budapest, Károly-körút 26. legnagyobb árúházaiból az otthonna megjelölt nagy képes árjegyzéket kéri, melyet rögtön bérmentve küldünk.

Elsőrendű Singer varrógépeket
melyen leszállított árban 75 koronától feljebb 75 és 10 koronás részletek szállított 6 évi jótállással.
Láng Jakab és fia
varrógép nagrakára
Bpest, József-körút 41. Főközlét:
Rottenbiller-utca 1.
Nagy árjegyzék ingyen!!
Cégünk kizárólag elsőrendű Singer gépeket tart raktáron, melyek öszo nem lévszék-tenek holm. belső tucati gépekkel, melyeket egyes különösen bécsi kereskedők különféle cífra nevek alatt árusítanak.

Butorok,
rendkívül alkalmi vételekkel juttatvaon óvadnak részletek és készpénzert, ugyszantó vevetnek. Hunyadi-ter 3. sz. az útvárbán.

BUTOR
nagy választékban rész letre és készpénzert a leg olcsóbb gyári árakon
GONDA S.
egyedül raktár
István-ter 7. sz.
Árjegyzék 50 fill. bélyeg be- küldés ellenében bérmentve

Singer varró- gépek
miniszereiben konstruálva és szétbontva szállított eredeti árakon magaskára Singer varró- gépeket erős szerkezettel láb- házúra, zárt szerkezettel, minden lévszékkel és elsőszé- rű utjátszókkal legelővételbe varró- gép házi előkora (bóli ára 90 kor.) csak 40 koronáért. Eredeti karikakész varrógép főny- es kiállításal, minden hozzá- valóval és szekrényvel, leg- zőbb 40 koronáért. Ezen- kívül karikakész, órák és szivar- készletek, órák, szobrok, bronz- porcellán-, bór- és üvegtá- rtyarak, stb.

Zsedenyi Aladár
A CSICSA.
(Bácskai törtérel. III. kötet)
Budapest, Athenaeum.
Ára 2 korona.
A teljes levszékellőnyaszertat egyike a legérdekesebb ujdonsá- goknak. Zsedenyi Aladár a Bácska krónikása az ő emlékeiből használt és átdolgozott ma- rta, be mestri mesésnyázzal, szokatlan, eredeti módorban. A hálas talajon összegyűjtött törté- rel, a népélet és szokásokról is igen becsesek az írodalomra, s így nevesek szövegrakoztatnak, de tanítanak is. Fiatalok, öre- geket egyaránt mulasztanak Zsedenyi törtérel, melyeknek pontjeit a Bácska specialitással: a bor, a szerelem és a hártya.

Oh jaj!
Kérek külön mellépasztillát három nagy dobozzal. Karlsbad, Weissner Löwe.
Fosztott Schafgott grófné,
Köhögés, rekedtség ellen gyors és biztos eredményvel használatja mindenki
EGGER mellépasztillát
Doboz 1 korona és 2 korona Próbadoz 50 fillér.
Fő- és széküldött raktár:
„NADOR”-gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.
Megjelt az az ártócselt köhögés.

20 s z o b a
keveset használt és új **urasaági BUTOR**
csodálatos olcsó árban eladó.
Tejtes hálószoba, étkező és szalon be- rendezések.
Egyes
darabok is kaphatók Szereposen-utca 1. sz. I. emelet.

Használt
férfi ruhákat leg- magasabb árban vesz Weisz Lipót, IV., Kristóf-ter 2. Kívánatra a vevő a helyszínen meg- jelenik.

Lakásdíszek,
modern kivitelben és feltűző olcsó, minden tárgyon feltűntetett szabósi árban, új házapárok és lakásdíszítők figyelmébe ajánlja a kapható Hegedűs Zsigmond. Andrássy- ut 17. szant alatt, u. m.: oia- festmények, aquarellek, acél- mészak, gobelinek, keretek, paravánok, tükrök, falzszerzők, rellétek, ósziok, szalon- szekrények, átlók, szörvir-, jour-, szalon-, dohányzó-, fonykép- és író- asztalok, író- és szivar- készletek, órák, szobrok, bronz-, porcellán-, bór- és üvegtá- rtyarak, stb.

Singer varró- gépek
miniszereiben konstruálva és szétbontva szállított eredeti árakon magaskára Singer varró- gépeket erős szerkezettel láb- házúra, zárt szerkezettel, minden lévszékkel és elsőszé- rű utjátszókkal legelővételbe varró- gép házi előkora (bóli ára 90 kor.) csak 40 koronáért. Eredeti karikakész varrógép főny- es kiállításal, minden hozzá- valóval és szekrényvel, leg- zőbb 40 koronáért. Ezen- kívül karikakész, órák és szivar- készletek, órák, szobrok, bronz- porcellán-, bór- és üvegtá- rtyarak, stb.

Zsedenyi Aladár
A CSICSA.
(Bácskai törtérel. III. kötet)
Budapest, Athenaeum.
Ára 2 korona.
A teljes levszékellőnyaszertat egyike a legérdekesebb ujdonsá- goknak. Zsedenyi Aladár a Bácska krónikása az ő emlékeiből használt és átdolgozott ma- rta, be mestri mesésnyázzal, szokatlan, eredeti módorban. A hálas talajon összegyűjtött törté- rel, a népélet és szokásokról is igen becsesek az írodalomra, s így nevesek szövegrakoztatnak, de tanítanak is. Fiatalok, öre- geket egyaránt mulasztanak Zsedenyi törtérel, melyeknek pontjeit a Bácska specialitással: a bor, a szerelem és a hártya.

Eljen!
Eger mellépasztilla csakúgyan megszabott

